Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советива Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН · 14 ноябрь 1972 йил сешанба · № 267 (15.438). · Баҳоси 2 тийин.

Пахтакор районидаги 31-совхоз чўлқуварлари давлатга пахта топширишни қизғин давом эттириш билан бирга, келгуси йил мўл ҳосили учун ҳам пухта тайёргарлик кўришяпти. Ҳосилдан бўшаган майдонлар сифатли шудгор қилинаётир. Айни вақтда 22 та ҳайдов трактори ишлаб турибди. Суратда: (чапдан) бўлим агрономи М. Мўминов тракторчилар Т. Хўжамбердиев ва О. Мирзаевлар билан ҳайдалган ер сифатини текширишмоқда.

Ж. Тўраев фотоси.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

Пахтачиликда механизация истиқболлари

МАШИНА ҲАҚИДА ЎЙЛАР

Андижонлик механизатор Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ҳафиз Полвонов машинада 905 тонна пахта терди. Шу рақамни Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги механизация ва электрлаштириш бош бошқармасининг бошлиғи А. Ҳакимов шарҳлайди.

— Ҳафиз Полвонов «Ўзбекистон» машинасида 905 тонна пахта териб, ўзига хос рекорд қўйди. «Зангори кема»нинг кунлик иш унуми ўртача 26 тоннани ташкил этди. Маълумки, теримчиларга ўртача 60 килограмм кунлик норма белгиланади. Демак, моҳир механизатор бункерлардан бир кунда тўккан пахтани териш учун 433 киши тонг саҳардан қош қорайгунча меҳнат қилиши керак. Шу фактнинг ўзигина машина ва уни бошқараётган механизатор теримда қудратли кучга айланганини кўрсатади. Ҳафиз Полвонов бир мавсумда машинада терган пахтани қўлда териш учун 15.100 киши куни сарфланади. Пахта терими мавсумий иш, вақтдан ютган деҳқон ҳосилдан ютади. Бу борада машина деҳқонга катта мададкордир.

Энди масаланинг иқтисодий томонини олиб кўрайлик. 905 тонна пахта қўлда терилганда теримчиларга 36 минг 200 сўм меҳнат ҳақи тўланади. Ваҳолонки, шунча пахта машинада терилгани учун механизаторга 990 сўм асосий иш ҳақи тўланди. Бироқ механизаторнинг бошқа қўшимча даромадлари бор. Масалан, Ҳафиз Полвоновга тинимсиз ишлаганлиги учун 297 сўм қўшимча ҳақ берилди. У юқори малакали механизатор, машинани яхши сақлайди, вақтида техника кўригидан ўтказиб туради, бузилишига йўл қўймайди, иш унумини муттасил ошириб боради. Ана шу фазилатлари учун яна 198 сўм пул олди. Моҳир механизатор доимо кўп ва тоза пахта териш учун курашади, сортга рахна солмайди. У бункерлардан тўккан «оқ олтин» юқори сортга қабул қилинди. Шунинг эвазига 149 сўм ҳақ олди. Хуллас, унинг пахта йиғим-терими давридаги умумий пул даромади 1634 сўмни ташил этди.

Юқорида 905 тонна пахтани қўлда теришга 36 минг 200 сўм меҳнат ҳақи тўланиши айтилди. Шундан машина терими сарф-харажати чегириб ташланса, Ҳафиз Полвонов 35 иш кунида теримда давлатнинг 34 минг 566 сўм маблағини тежаб қолгани маълум бўлади. Шу рақамнинг ўзигина машина терими нечоғли забардаст кучга айланганини яққол кўрсатади.

Ильич номли колхоз юбилей йилида давлатга 7.300 тонна пахта сотди. Шундан 4.360 тоннаси «зангори кема»ларда териб олинди. Бу ялпи ҳосилнинг 60 процентдан кўпроғини ташкил этади. Ана шу муваффақият ҳақида бригадир-механизатор М. Камолова қуйидагиларни айтди.

— Юбилей йили машина теримида кескин бурилиш йили бўлди. Далаларимизда 31 машина тинимсиз ишлади. Биз асосий эътиборни машиналар иш унумини оширишга қаратдик. Шу мақсадда дефолиацияни вақтида ўтказдик. Техникани мавсумга яхши шайладик. Механизаторлар орасида ўзаро мусобақа ташкил этдик. Ҳаммамиз кўп ва юқори сорт пахта теришга аҳд қилдик. Шуниси қувончлики, кўпчилик, бригада бошлиқлари «зангори кема»ларни бошқарадиган бўлишди. Яхши ният — ярим давлат деганлар. Шунга эришдик. Мен ҳам бригадирлик қилдим, ҳам машинада 130 тонна пахта тердим. Ҳафиз Полвонов бригадасида ҳар бир ишловчи ҳисобига 50 тоннадан «оқ олтин» тайёрланди. Бизда ҳам кўрсаткич қувончли бўлди. Эътироф этиш керакки, машиналарга таянилмаганда бундай муваффақиятга эришиш қийин эди.

Машиналарнинг бригадамизга келтирган фойдасини яна бир мисолда кўрсатиб ўтмоқчиман. Биз фақат терим машиналаригина эмас, бошқа турдаги ҳамма агрегатлар ва механизмлардан ҳам тўла фойдаландик. Натижада агротехника тадбирлари яхши фурсатларда ўтказилди. Бу юқори ҳосил етиштиришни таъминлади. Бригадамиз бўйича ҳар гектар ердан 42 ярим центнердан «оқ олтин» хирмони кўтардик. Теримни қисқа фурсатда ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказдик. Ҳафиз Полвонов бригадасида бир центнер пахтанинг таннархи 7 сўм 60 тийинга тушди. Бизда ҳам ўтган йилдагига нисбатан анча арзонлаштирилди. Умуман колхозимиз бўйича машина терими плани ошириб бажарилгани туфайли 222 минг сўм маблағ тежаб қолинди.

«Ўзбекистон» маркали терим машинасининг афзалликлари ҳақида Ҳафиз Полвонов қуйидагиларни ҳикоя қилди.

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети пахтачиликни, айниқса теримни комплекс механизациялаш масаласини кун тартибига қўйдилар. Бу ўз вақтида қилинган жуда муҳим ишдир. Эндиликда пахтачиликни машиналарсиз тасаввур этиб бўлмайди. Чунки янги ерлар ўзлаштирилиб, пахта майдонлари кенгайтириляпти, ҳосилдорликни оширишимиз керак. Сортни яхшилаш муҳим ишдир. Энг муҳими—теримни қисқа фурсатда ўтказишимиз лозим. Бунинг учун ҳам машиналар керак, уларни юқори унум билан ишлатиш талаб этилади.

Менинг касбим механизатор, барча маркадаги терим машиналарини бошқариб кўрдим. Лекин «Ўзбекистон» машинасини жаҳонда тенгги йўқ десам хато қилмайман. Бу машинани бошқариш осон. Чунки унинг руль бошқармаси анча такомиллаштирилган. Механизатор терим жараёнида аппаратларни созлаб ўтирмайди, ўйдим-чуқур, паст-баланд жойларда машина автоматик равишда шароитга мослашиб олади. «Ўзбекистон» машинасининг ишчи органлари аввалги машиналарга нисбатан анча камайтирилган. Бу, қисмларни ювиб-тозалашни осонлаштиради.

Кейинги йилларда чигитни кенг қаторлаб экиш кенг йўлга қўйилмоқда. Бу машиналар мижозига айнан мос келади. Бир механизатор кенг қаторлаб ғўза ўстирилган майдонларда ўртача 25-26 тоннагача пахта теради. Ваҳолонки, тор қаторлаб чигит экилган ерларда машинанинг кунлик иш унумини 13-14 тоннага етказиш анча қийин иш ҳисобланади.

Мен механизатор сифатида ўзим бошқараётган «ХН-3,6» машинасининг жузъий камчиликлари ҳақида икки оғиз гапириб ўтмоқчиман. Мулоҳазаларимни олим-конструкторларимиз инобатга оладилар деган умиддаман.

Бу машина «МТЗ» маркали тракторга тиркалган. Шуни айтиш керакки, бу тракторнинг мотори анча камқувват, бир-икки терим мавсумидан кейин ишдан чиқиб қолади. Менимча унга 80 от кучига эга бўлган кучли мотор ўрнатиш керак. Шунда машина узоқ муддат юқори унум билан ишлайди. Радиаторнинг ҳимоя тўсиқлари нобоп, радиаторга пахта тивитлари ёпишиб қолади. Уни ҳар куни камида икки марта тозалаб турилмаса сув қайнаб кетади. Терим пайтида ҳар дақиқа қимматга моликдир. Шундай экан, механизатор асосий эътиборни машинанинг иш органларини ювиб-тозалашга эмас, иш унумини оширишга қаратмоғи лозим. Бунинг учун радиаторнинг ҳимоя тўсиқларини кучайтириш талаб этилади.

Хўжаликларда 12 шпинделли агрегатлар кўп. Булар ўз вақтида бурчини яхши ўтаб келди, ҳозирда ҳам ўтаяпти. Лекин қисман пахтани тўкиб юбораётганидан кўз юмаолмаймиз. Менимча, машиналарни 15 шпинделли қилиб чиқарилса яхши бўлур эди. Шунда пахта тўкилмайди, иш унуми юқори бўлади. Ундан ташқари барабанлар бироз кичрайтирилиб шпинделларга мослаштирилиши керак.

Мен кейинги йилларда учта агрегатни синовдан ўтказдим. Улардаги колонканинг пружинаси талабга жавоб бермайди. Аниқроқ айтганда, пружина камқувват. Натижада чаноқдаги пахта чала терилади. Мен учала агрегатнинг ҳам пружинасини алмаштиришга мажбур бўлдим. Олим-конструкторларимиз, машинасоз ишчиларимиз бу ҳақда ҳам амалий тадбирлар белгиласалар яхши бўлур эди.

Ниҳоят, механизаторларнинг малакасини оширишимиз керак. Бунинг учун «Узсельхозтехника» район бирлашмалари ҳузурида, колхоз ва совхозларда курслар очишимиз, бой тажрибаларни ўртоқлашишимиз керак.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган VIII пленуми республикамизда пахтачиликни янада ривожлантириш, дала ишларини комплекс механизациялаш соҳасида улкан тадбирларни белгилади. Бу тадбирларни амалга оширишда механизаторларимиз байроқдор бўлишлари лозим.

Урганч районидаги «Победа» колхозининг аъзолари Ражабгбиби Сафарованинг номини ҳурмат билан тилга оладилар. У мавсумда 250 тонна пахта териб бериш юзасидан олган мажбуриятини бажарди. Коммунист Ражаббиби меҳнатда ҳаммага намуна кўрсатмоқда.

Ш. Раҳимов фотоси.

ЯНА ИККИ РАЙОН МАРРАДА

ФАРҒОНА, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Телефон орқали олинди. СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига социалистик мусобақани кенг авж олдириб юборган ҚУВА районн пахтакорлари катта меҳнат зафарини қўлга киритдилар. Ватан омборига 62 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топширилиб халқ хўжалиги планини ошириб бажардилар.

Район пахтакор хўжаликлари ўз имкониятларини ҳисобга олиб давлатга яна 10 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олди.

БАҒДОД районн пахтакорлари ҳам маррага етдилар. Улар тайёрлов пунктларига 32750 тонна қимматбаҳо хом ашё етказиб бердилар. Ҳали район хўжаликлари далаларида ҳосил кўп. Бағдодликлар давлатга яна 2,5 минг тонна пахта топшириш ниятида йиғим-теримни қизғин давом эттирмоқдалар.

О. ҲАКИМОВ.

КАРТОШКАДАН МЎЛ ҲОСИЛ

УЛУҒБЕК. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳар атрофидаги Самарқанд районининг колхоз ва совхозлари тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилини катта муваффақиятлар билан якунламоқдалар. Район хўжаликлари сабзавот тайёрлаш юзасидан олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Давлат қабул пунктларига 91 минг тоннадан кўпроқ помидор, карам, сабзи, пиёз каби сабзавот маҳсулотлари етказиб бердилар.

«Москва» колхозининг деҳқонлари 14 минг тоннадан ошиқ сабзавот маҳсулотлари топширди. Мева ва сабзавотчиликка ихтисослаштирилган район хўжаликлари бу йил картошкадан ҳам юқори ҳосил етиштирдилар. «Ленин байроғи» колхози картошка сотиш планини 150 процент, «Комсомол» колхози 135 процент адо этишди. Энг кўп картошка етиштирадиган «Боғизағон» совхози янада яхши кўрсатгичларга эришди. Совхоз давлатга пландаги 2.5 минг тонна ўрнига 2700 тонна картошка топширди.

Район хўжаликлари шу кунгача давлатга картошка сотиш планини анча ошириб бажардилар. Картошка ҳосилини йиғиштириб олиш қизғин давом этмоқда.

Л. ЭРГАШЕВ.

ДЎСТЛИК ВИЗИТИ

Болгария Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси Москвага келди

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети, СССР Министрлар Советининг таклифига биноан Болгария Халқ Республикасининг партия-ҳукумат делегацияси 13 ноябрь куни расмий дўстлик визити билан Москвага келди. Делегацияга Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси давлат Кенгашининг Раиси ўртоқ Тодор Живков бошчилик қилмоқда. Делегация составида давлат Кенгаши Раисининг биринчи ўринбосари, Болгария деҳқончилик халқ союзининг секретари, Ватан фронти миллий кенгашининг Раиси Георгий Трайков, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Станко Тодоров, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Тано Цолов, БКП Марказий Комитетининг аъзоси, ташқи ишлар министри Петр Младенов, БКП Марказий Комитетининг аъзоси, Пазаржик округ комитетининг биринчи секретари Димитр Жулев бор.

Болгария Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Болгариянинг раҳбар арбобларини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев. СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, М. А. Лесечко, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР Министрлари А. А. Громико, А. А. Гречко, Н. С. Патоличев, Б. П. Бугаев, А. М. Тарасов, Н. А. Шчелоков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси К. В. Русаков, СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. Н. Родионов, СССРнинг БХР даги элчиси В. Н. Базовский, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. А. Киселев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Аэродромда кутиб олувчилар орасида БХРнинг Совет Иттифоқидаги элчиси ва БХР партия-ҳукумат делегацияси составига кирувчи Стоян Гюров бор эди.

Болгар дўстлар келиши муносабати билан қуролли кучларнинг уч тури — пиёдалар, учувчилар, денгизчилардан иборат фахрий қоровул саф тортди.

Москва вақти билан соат 12.00 да реактив лайнер аэродромга қўниб, кутиб олиш жойида тўхтайди. Совет раҳбарлари самолёт зинапояси ёнига келиб, Тодор Живковни, Болгариянинг бошқа партия-давлат арбобларини самимий қардошларча табриклайдилар. Пионерлар меҳмонларга гулдасталар тутқазадилар. Фахрий қоровул бошлиғи партия-ҳукумат делегациясининг раҳбари Тодор Живковга рапорт беради. Давлат гимнлари янграйди.

Л. И. Брежнев билан Тодор Живков ўртоқлар совет жангчилари сафи олдидан ўтадилар. Аэродромга келган пойтахт меҳнаткашларининг вакиллари қардош болгар халқи вакилларини самимий табриклайдилар. Совет-болгар дўстлиги, Болгария Коммунистик партияси шарафига, болгар меҳнаткашлари шарафига табрик хитоблари янграйди.

Тантанали кутиб олиш маросими охирида фахрий қоровул марш қилиб юриб ўтади.

Тодор Живков, БҲР партия ҳукумат делегациясининг аъзолари, уларни кутиб олган совет раҳбарлари билан биргаликда мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида аэродромдан Кремлга йўл оладилар. БХР ва СССР давлат байроқлари ҳамда транспарантлар билан безатилган бутун йўл бўйлаб пойтахтнинг минг-минглаб аҳолиси уларни қизғин табриклаб турди. (ТАСС).

КЎП НУСХАДА

«Ўзбекистон» нашриёти «Октябрь йўлидан — коммунизм ғалабаси сари» деган брошюрани ўзбек тилида чиқарди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 55 йиллигига бағишланиб, Кремлнинг Съездлар Саройида 1972 йил 6 ноябрда ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров докладидан иборат бўлган бу брошюра кўп нусхада нашр этилди. (ЎзТАГ).

ЮКСАК МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

НАМАНГАН, 13 ноябрь. (ЎзТАГ). Бу ерда бўлиб ўтган Наманган область партия-хўжалик активининг йиғилиши кузги дала ишларини туғаллаш ва янги қишлоқ хўжалик йилига тайёргарлик ишлари қандай олиб борилаётганлигини муҳокама қилди. Шу масала юзасидан Наманган область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев ахборот берди.

Йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р Рашидов нутқ сўзлади. Ўртоқ Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Қизил байроғини доимий сақлаш учун Наманган областига топширди. Область меҳнаткашлари СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш ва давлатга 1972 йилда 400 минг тонна пахта сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муддатидан аввал бажариш учун ўтказилган социалистик мусобақадаги катта муваффақиятлари туфайли шу мукофотга сазовор бўлдилар.

Ўртоқ Хўжаев байроқни қабул қилиб олар экан, область меҳнаткашлари юбилей йилида етиштирилган бор ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш учун бутун куч-ғайратларини сарф қиладилар, «оқ олтин» етиштиришни 430 минг тоннага етказадилар, кузги-қишки дала ишларининг ҳаммасини юқори сифатли ўтказадилар ва келгуси йил — беш йилликнинг учинчи йили ҳосили учун пухта замин яратадилар, деб ишонтирди.

4.550 МИНГ ТОННА УЧУН

Ўзбекистон ССР областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 13 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалиги планига нисбатан процент ҳисобида)

Областлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Шу жумладан машина терими: Бир кунда	Шу жумладан машина терими: Мавсум бошидан
ҚАШҚАДАРЁ	0,38	129,79	0,41	106,35
СИРДАРЁ	0,31	124,23	0,05	124,90
АНДИЖОН	0,41	112,39	0,26	134,48
НАМАНГАН	0,41	110,56	0,61	169,03
ТОШКЕНТ	0,28	108,08	0,09	109,93
ФАРҒОНА	0,70	103,57	0,34	110,05
Сурхондарё	0,49	96,41	0,44	85,41
Бухоро	0,47	93,18	0,64	79,69
Самарқанд	0,88	90,05	0,60	90,67
Хоразм	0,71	84,48	1,20	79,37
ҚҚАССР	0,78	79,79	0,77	75,34
Республика бўйича:	0,53	102,78	0,44	107,66
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
ҚАШҚАДАРЁ	0,57	120,29		
Сурхондарё	0,83	86,30		
Бухоро	0,63	83,82		
Республика бўйича:	0,82	99,44		

Тошкент пассажир-тепловоз депосининг аҳил коллективи СССР ташкил этилганлигининг ярим асрлик юбилейига ажойиб меҳнат зафарлари билан боришяпти. Бу ерда узоқ йиллардан буён меҳнат қилаётган Аҳмад Исмоилжонов ва Павел Евгенколар поездларни маҳорат билан бошқаришда барчага ўрнак бўлишяпти. Суратда: А. Исмоилжонов ва П. Евгенколар.

М. Нуриддинов фотоси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

ТАШКИЛОТ КУЧИ — КОММУНИСТЛАР АКТИВЛИГИДА

КПСС Марказий Комитети Май Пленумининг «Партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисида»ги ва ушбу масала юзасидан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VII Пленуми қабул қилган қарорлар партия ички ҳаётини янада активлаштириш, коммунистларнинг омма ўртасидаги обрў-эътиборини ошириш ҳамда жанговарлик сифатларини кўтаришда муҳим аҳамиятга эга бўлди. Шу кунларда барча саноат корхоналари, колхоз ва совхозларда коммунистлар партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик муносабати билан ўз фаолиятларини янада активлаштирмоқдалар. Ҳар бир коммунист КПСС Устави ва Программасига содиқлиги, ўз бурчини сидқидилдан бажараётгани билан бошқаларга ибрат бўлмоқда. «Совет Ўзбекистони» мухбири Т. Назиров яқинда Бухоро шаҳридаги бир қатор саноат корхоналари, транспорт ташкилотларида бўлиб, бошланғич партия ташкилотларининг партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик фаолияти билан танишди, коммунистлар билан суҳбатлашди.

БУРЧГА МУНОСАБАТ

А. ШАМСИЕВ,
132-автобаза бошланғич партия ташкилотининг секретари

Партия ташкилотимиз ҳисобидаги 32 коммунистнинг ҳаммаси ҳам партия топшириғига эга. Бу топшириқлар уларнинг ишчанлик, ташаббускорлик сифатларига қараб белгиланган. КПСС аъзоси Юрий Галичев «ҒАЗ-608» маркали оғир юк ташувчи машинани бошқаради. У қурилиш юкларини вақтида етказиб бераётгани туфайли бинокорлар ўртасида катта обрў қозонган. Биз Ю. Галичевнинг жонкуярлиги, ишбилармонлигини ҳисобга олиб, касаба союз маҳаллий комитетининг ишлаб чиқариш секторига раҳбар қилиб тайинладик. У ўзига берилган партия топшириғини яхши бажармоқда.

Коммунист Николай Зеленцовни ҳамкасблари қирқ ҳунарли йигит, дейишади. Бунинг сабаби бор, албатта. У ўн йилдан бери партия аъзоси. Шу давр ичида кўплаб шогирдлар тайёрлади. Ўзи ҳам ҳунар ўрганди. Айни пайтда Н. Зеленцов слесарь, токарь, пайвандчи, шофёр, механик ҳам бўлиб ишлай олади. Автобазада бундай кўп ҳунарли коммунистлар анчагина. Жума Қиличев, Муҳаммад Йўлдошев, Бахшилло Бозоровлар шулар жумласидандир.

Партия топшириқларини ёш коммунистлар сидқидилдан бажаришяпти. Коммунист Акром Сулаймонов партия топшириғи сифатида ёшлар билан ишлаш комиссиясига бошчилик қилмоқда. Унинг ташаббуси билан автобазада «Ёш шоферлар бурчаги», «Комсомол — сенинг бурчинг!» деган бурчаклар ташкил қилинди. Ёш шофёрлар ўртасида капитал ремонтсиз узоқ йиллар ишлаш мусобақаси уюштирилмоқда. Акром Сулаймоновнинг ўзи бу соҳада бошқаларга ибрат кўрсатяпти. 1964 йилдан бери бир машинада муттасил авариясиз, капитал ремонтсиз ишлаб келмоқда.

Коллективимиз коммунистлари партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик муносабати билан моддий ва пул маблағларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, соатли график асосида ишлаш ташаббусини бошладилар. Ўтган ойларда кўзда тутилган 1 миллион 642 минг ўрнига 1 миллион 663 минг тонна-километр иш бажарилгани партия ташкилотининг ишлаб чиқаришга партиявий таъсир кўрсата билаётганидан далолат беради. Бундан ташқари автобаза коммунистлари йил охиригача 60 тонна бензин, 1,2 тонна мойлаш материаллари, 25 комплект автомобиль шиналарини тежашга қарор қилишган.

ҲАР ИШДА БОШ

М. ХУДОЙБЕРДИЕВА,
Ёғ-экстракция заводи партия ташкилотининг секретари.

Илгари заводимизда ишчиларнинг меҳнат шароити бир мунча оғир эди. Цехлар етарли ёритилмас, вентиляторлар, чанг ютадиган мосламалар йўқ эди. Коммунист Сафо Бақоев ва Темир Аминов ишдан бўш вақтларида бу вазифани бажаришга киришдилар. Бунга уларнинг коммунистик виждони, меҳнатга, ўз корхонасига бўлган муҳаббати даъват этганди. Сафо Бақоев эса оддий касб эгаси — прессловчидир. Ҳар икки ташаббускорнинг ғайрати билан цехлар яхши ёритилди, чанг ютадиган мосламалар ўрнатилди, натижада ишчиларнинг меҳнат шароити яхшиланди. Темир Аминов ва Сафо Бақоевлар бу ишлари учун корхона маъмуриятидан ҳеч нарса таъма қилмадилар. Бундай ихтирочи, рационализатор коммунистлар корхонада анчагина. Нор Фармонов, Карим Ҳусаиновлар шулар жумласидан. Улар бир неча рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий қилишди. Завод ана шу таклифлар туфайли йилига бир неча минг сўм иқтисодий фойда кўраётир.

Коммунистларнинг меҳнат активлиги туфайли корхонада ойлик ва квартал планлари мунтазам ошириб бажарилмоқда. Ҳозир цехларда иш нормасини бажармайдиган бирорта ҳам ишчи йўқ. Брак маҳсулот ишлаб чиқариш кескин камайди. Яқинда ёғни тиндириш цехида махсус мослама ишга туширилди. Бу тадбир меҳнат унумдорлигини анча оширди. Коммунист Валентина Ашурова, Нормурод Шониёзов ўртоқлар меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган тадбирларни амалга оширишда бошқаларга намуна бўлаётирлар.

Корхона коммунистлари партия ҳужжатларини алмаштиришга ҳозирланяптилар. Шу кунларда «Коммунист — сиёсий жангчи» деган мавзуда йиғилиш ўтказишга тайёргарлик кўрилаётир. Партия аъзоларининг сиёсий, ишчанлик сифатларини такомиллаштириш, уларнинг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги авангардлигини янада ошириш мақсадида партия йиғилиши олдидан анкеталар тарқатилди. Ундаги саволларга ҳар бир коммунист зўр қизиқиш билан жавоб қайтаряпти. Партия йиғилишининг йўналиши шу тариқа белгилаб олинмоқда.

СССР 50 ЙИЛЛИГИ — БОШ МАВЗУ

Совет Иттифоқи халқлари ва мамлакатимизнинг чет эллардаги дўстлари давлатимиз тарихидаги оламшумул воқеалардан бирини — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда. Инглиз, француз, испан, араб тилларида чиқадиган «Московские новости» газетасининг махсус бир сони совет кишилари ҳаётидаги ана шу муҳим воқеага бағишланди. Ҳафталик газетанинг барча 24 саҳифасида Совет Иттифоқи ҳаётининг турли жиҳатлари ёрқин ҳикоя қилиб берилган.

Атоқли давлат ва жамоат арбоблари ўз мақолаларида СССРнинг ярим аср мобайнида босиб ўтган шонли йўлини тасвирлашган.

Газета иловасида халқимизнинг эллик йил мобайнида эришган ютуқларига доир факт, рақам ва диаграммалар келтирилган, давлатимиз территорияси, аҳолиси ва бошқа жиҳатлари ҳақида маълумотлар, иттифоқдош республикалар тўғрисида қисқача маълумотлар берилган.

Газетанинг ушбу сонида бир қатор мамлакатлар сиёсий арбобларининг мамлакатимиз тўғрисида айтганлари, газетхонларнинг СССР тўғрисидаги фикрлари берилган.

Ҳафталик газетани мамлакатимиздаги обуначиларгина эмас, балки 120 хорижий мамлакатнинг газетхонлари ҳам олиб, баҳраманд бўлишади.

ОЛТИ ДУГОНА

Бўстонлиқ районидаги 14-«Хўжакент» совхозининг Муккаррам Умарова бошлиқ звеноси Тошкент областидаги 117 чорвачилик комсомол-ёшлар коллективи ўртасида сут соғиб олиш йиллик планини биринчи бўлиб бажарди. Олти аҳил дугона областда энг яхши звено унвонини бир неча йилдан бери оқлаб келмоқда. Улар биринчи бўлиб тўққизинчи беш йиллик топшириғини тўрт йилда бажаришга сўз бердилар. Кўплаб ёш чорвадорлар Бўстонлиқ сут соғувчиларидан ўрнак олдилар.

Совхознинг комсомол-ёшлар звеносида социалистик мусобақани Муккарам Умарова бошқариб боради. У сут соғиб олиш йиллик топшириғини биринчи бўлиб ошириб бажарди. Звено бошлиғи ўзига бириктириб қўйилган сигирлар группасидан ҳозиргача 43 минг литердан ортиқ сут соғиб олди. У ўз имкониятини чамалаб, шахсий беш йиллик топшириғини уч йил-у, олти ойда бажаришга қарор қилди. Тошкент область комсомол комитети меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришганлиги учун илғор сут соғувчини фахрий ёрлиқ билан мукофотлади.

(ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Тиккама қатламларда ишлайдиган комбайн

«Прокопьевскуголь» комбинатининг Ворошилов номли шахтасида «КВЗ» маркали янги кўмир комбайни саноат кўламидаги синовлардан муваффақиятли ўтди. Бу агрегатни Кузнецк кўмир илмий тадқиқот институтининг мутахассислари яратдилар. Комбайн қалинлиги икки метрдан ошадиган ва тиклиги 35 градусдан 90 градусгача борувчи қалин тиккама қатламлар ёқилғисини қазиб олишни механизациялашга имкон беради. Комбайн бир суткада минг тонна ёқилғи қазиб бера олади. Ҳозирча бундай қатламларнинг кўмири қўл меҳнат ҳиссаси катта портлатиш усули билан қазилиб келмоқда. Кончилар шу усулда бир суткада атиги 200-300 тоннагина кўмир қазиб чиқара оладилар.

Универсал экскаватор

Киевдаги «Красний экскаватор» заводи чўмичи 0,65 куб метр сиғимли экскаваторларнинг саноат кўламидаги дастлабки туркумларини тайёрлай бошлади. Ер қазийдиган янги машина қурилишга қишлоқ хўжалигида, йўл очишда кенг кўламда қўлланилади. Пўлат «ер қазувчи» аввалги машинага нисбатан қарийб икки ярим баравар серунум кучли мотор билан таъминланган.

Универсал машиналар чўмичи ўрнига грейфер, курак, хода туширадиган илмоқ, музлаган ерда ишлатилувчи махсус қурилма қўйиш мумкин.

Агрегат ғилдиракда ва ўрмалаб юрадиган қилиб чиқарилади. Конструкторлар машинистнинг иш шароитлари тўғрисида ҳам қайғурдилар. Ёзда кабина ҳавоси кондиционер орқали чиқазилади, қишда эса, кабина ичи иситилади.

Теплица термометри

Ригадаги «Гидрометприбор» тажриба заводининг конструкторлари тупроқ температурасини ярим градусгача аниқлик билан ўлчай оладиган, теплицалар, омборларнинг «об-ҳавоси» тўғрисида сигнал бериб турадиган кўчма асбоб яратдилар. «ТЭТ-2» деган марка қўйилган янги асбоб ҳар қандай метеорология шароитларида минус 40 градусдан 80 градусгача миқёсда температура аниқлаб беради.

Асбоб «Сатурн» ёки «Марс» типидаги батареялардан энергия олади. Ригаликларнинг янгилиги синовдан мвуаффақиятли ўтиб, қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг юксак баҳосига сазовор бўлди.

Тозаловчи установка

Электросталь оғир машинасозлик заводида жорий этилган установка йилига ўн беш минг тонна қуйилмани куйинди ва қумдан тозалай олади. Операция автомат тарзда олиб борилади. Шу процессда узунлиги уч ярим метр ва эни ярим метргача борадиган етти тонналик деталларгача ишлов берилиши мумкин.

Мамлакатимизда бундай установка биринчи бор яратилди. У ғоят мураккаб шаклдаги деталларни ҳам тозалаб чиқаза олади, қуйилма буюмларга механик тарзда ишлов бериш каби машаққатли ишдан холи қилади, меҳнат унумдорлигини беш баравар оширади.

Учта ишчи ва битта оператор хизмат кўрсатувчи янгилик илгари тозаловчи бешта стандда 12 шлифовшчик банд бўлган бутун бир участканинг ўрнини боса олади.

(ТАСС).

ХУШ хабарлар

РЕСПУБЛИКА БЎЙЛАБ

◆ СССРдаги энг катта Марғилон ипак комбинатида шойи ишлаб чиқариш йигирма процент кўпайтирилади: бу ерда янги, учинчи пиллакашлик цехи ишга туширилди. Цех юксак унумли автоматлар ва уларга хизмат қилувчи асбоб-ускуналар билан таъминланган.

Янги цех крепдешин, атлас ва олий навли бошқа нафис газламалар ишлаб чиқариш учун керакли майин ипак ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилади.

◆ Партия маорифи системасида янги ўқув йили бошланишига бир неча кун қолди. Дастлабки машғулотлар бошланиши арафасида назарий, методологик семинарларда пропагандистлардан беш юздан ортиқ киши Тошкент сиёсий маориф уйига тўпланди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Ш. Ўразаев «СССРнинг ташкил этилиши ва ривожланиши ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси» деган мавзуда пропагандистлар ҳузурида доклад қилди. Бошқаришнинг социал-психологик жиҳатлари, раҳбарлик услуби ва методлари тўғрисида, жамоат ишлаб чиқаришининг самарадорлиги экономиканинг асосий омили эканлиги ҳақида ва бошқа мавзуларда олимларнинг лекция ва докладлари ҳам тингланди.

(ЎзТАГ).

ҚАЛБ СЎЗЛАРИ

Бизнинг суҳбат

Исроил Коммунистик партиясининг партия ходимларининг делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун меҳмон бўлди. Меҳмонлар Тошкент тўқимачилик комбинатида, Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида, Ўзбекистон Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасида ва тасвирий санъат музейида бўлдилар, Тошкент ва Самарқанднинг диққатга сазовор жойларини тарихий обидаларини бориб кўрдилар. Меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали экспозицияларини айниқса диққат билан кўздан кечирдилар. Делегатлар ҳамма жойда ишчилар ва колхозчилар, зиёлилар, партия ва совет ходимлари вакиллари билан суҳбатлашдилар. Меҳмонлар Ўзбекистон КП Марказий Комитетида қабул қилиндилар ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ И. Г. Анисимкин билан суҳбатлашдилар.

Мухбиримиз Исроил коммунистлари делегацияси аъзолари билан суҳбатлашиб, Совет Иттифоқи, бизнинг республикамиз ҳақидаги таассуротларини сўзлаб беришни илтимос қилди.

Делегация раҳбари ўртоқ Абу Рас бундай деди: «Ўзбекистонга биринчи келишимиз. Совет Иттифоқига, республикангизга саёҳатимиз биз учун жуда катта ва муҳим аҳамиятга эга. Меҳмондорчилик учун ва бизга кўрсатилган самимият учун бутун қалбимиздан ташаккур».

Ўртоқ Абу Рас СССРдаги саёҳат Одессадан бошланганини айтди. «Одессага келганимизда кўзимизга ташланган биринчи нарса, — деди у, — қаҳрамон шаҳарнинг Олтин Юлдузи бўлди. Бу Олтин Юлдуз социалистик Ватанни қаҳрамонона ҳимоя қилганлигингизнинг рамзи сифатида ҳаммамизни фахрлантирди.

Делегациямизнинг ҳамма аъзолари партия иши соҳасида катта тажрибага эга. Мамлакатингиз тўғрисида кўп нарсалар эшитганмиз. Кремлда, В. И. Ленин кабинетида, Мавзолейда ва «Аврора» кемасида бўлиб, биз ҳам ўзимизни партия раҳбарлигида совет халқи амалга оширган буюк ишларнинг иштирокчилари деб ҳис қилдик. Бу умр бўйи эсдан чиқарилмайдиган таассуротдир».

Меҳмонлар Совет халқи ҳақида тўлқинланиб гапириб, ўз фикрларини мисоллар билан мустаҳкамладилар.

Ўртоқ Абу Рас бундай деди: «Мен уруш йилларида фашизмга қарши олиб борилган жангларда ленинградликлар кўрсатган қаҳрамонлик ҳақида алоҳида гапирмоқчиман. Бу — тарихда мислсиз қаҳрамонликдир. Бутун инсоният Совет Иттифоқидан миннатдор, фашизмни тор-мор келтиргани учун совет халқидан абадий қарздор».

Делегация аъзоси ўртоқ Юсуф Сабоҳ бу фикрга қўшилиб деди: «Масалан, 1966 йилдаги Тошкентда бўлган зилзилани олайлик. Бундай офат кўп мамлакатларда бўлишини, лекин шаҳарлар қаддини тиклаши чўзилиб кетишини биламиз. Бундай пайтларда капиталистик мамлакатларда ишчиларга, меҳнаткашларга уй-жойлар, касалхоналар, болалар муассасаларини ҳеч ким қуриб бермайди. Тошкент мисолида эса биз сизнинг партиянгиз, ҳукуматингиз, ҳамма иттифоқчи республикалар ниҳоятда қисқа вақт ичида тамомила янги ажойиб шаҳар қуриб берганлигини кўрдик. Совет Иттифоқи халқларининг пролетар интернационализми, халқлар дўстлиги, ўзаро ёрдам руҳида тарбиялаш соҳасида эришган ютуқларингиз худди ана шунда намоён бўлди деб ҳисоблайман. Бу Совет Иттифоқи Коммунисик Партияси доно сиёсатининг муваффақиятидир.

Тошкентда янги қурилган уй-жойларнинг ярмидан кўпини Ўзбекистон қурувчилари бунёд этишган. Бу республикангизнинг қудратидан, имкониятларингизнинг катталигидан далолатдир. Бир вақтлар қолоқ бўлган ўлка тараққиёт ўлкаси бўлиб қолди. Ҳақиқатан ҳам, бу мисол Ғарбда сизларнинг тўғрингизда тарқатилган бўҳтонни чиппакка чиқаради. Ёлғончининг умри қисқа, деб шуни айтишади-да».

Вера Киш бу фикрларга тўла қўшилди. «Таассуротларимиз кўп, — дейди у. — уларнинг ҳаммасини айтиб адо этиб бўлмайди. Сизларнинг мамлакатингизда ўтмиш маданий ёдгорликлари жуда авайлаб сақланиши, ўтмишнинг прогрессив анъаналари сақланган ҳолда янги маданий бойликлар яратилиши менга жуда маъқул тушди.

Ўзбекистонда хотин-қизларнинг мавқеи ҳамманинг ҳавасини келтиради. Биз В. И. Ленин Музейининг Тошкентдаги филиали директори Х. Р. Мусахонова билан учрашдик. У партия ва давлат ходими сифатида катта йўл босиб ўтган. Бу революциянинг шарофати. Сизнинг ўлкангизда хотин-қизлар фан, техника, маданият соҳасидаги тенг ҳуқуқли меҳнаткашлар, улар раҳбар лавозимларда ишлайдилар. Мен ўз Ватанимда хотин-қизлар орасида олиб бораётган ишимда ана шу бой материалдан, шу фактлардан фойдаланаман. Биз ўз Ватанимизда ҳар бир киши, жумладан, ҳар бир хотин-қиз ўз қобилиятларини ривожлантира олиши учун курашмоқдамиз».

Ўртоқ Авраам Зелиг бундай деди: «Бу сўнгги йилларда ҳаётимдаги энг ажойиб воқеа бўлди.

«Қизил Ўзбекистон» колхозида бўлганимиздаги таассуротимни айтиб бермоқчиман. Бу юксак даражада механизациялаштирилган хўжалик. Ажойиб маданият саройи, кутубхона, колхозчилар учун дам олиш жойлари, бой шахсий хўжаликлар бор. Шахсий хўжаликларда газ, радио, телевизор хонадонларни обод қилган, соғлом ва қувноқ болалар кишининг ҳавасини келтиради. Мен илгари тракторчи бўлганман. Шунинг учун қишлоқ хўжалигида ишлаш оғир эканлигини биламан. Ўзбекистон Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасида ва ана шу колхозда кўрганларимиз назария билан практиканинг алоқадорлигидир».

Ўртоқ Шломо Давид бундай деди: «Биз марксистик адабиётни кўп ўқиганмиз. Бу ерда кўрганларимизнинг ҳаммаси ишимизда жуда катта ёрдам бўлади. Сизлар ҳақингизда, коммунизм қурилишида эришган ютуқларингиз тўғрисида ишчиларимизга, меҳнаткашларимизга сўзлаб берамиз. Энг муҳими — биз шуни тушундикки, Коммунистик партия совет халқи ҳаётида буюк роль ўйнаган. Коммунистик партия инсонга бахтли ва сермазмун ҳаёт бағишлаган. КПСС ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, зиёлилар ҳақида доимо ғамхўрлик қилмоқда. Уларни коммунизм идеаллари учун курашда моҳирона жипслаштирган».

Мухбиримиз Исроил коммунистлари фаолияти ҳақида, партиянинг мақсадлари, уни амалга ошириш учун қандай кураш олиб борилаётгани ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди. «Исроил Коммунистик партиясининг сафлари, — деб жавоб берди делегация бошлиғи ўртоқ Абу Рас, яҳудийлар ва араблардан иборат. Шунинг учун бизнинг вазифамиз миллий масалани ва интернационализмни тўғри ҳал қилиш учун, босиб олинган араб территорияларидан Исроил қўшинларини олиб чиқиш учун ҳамда Яқин Шарқдаги аҳволни Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрь резолюцияси асосида ҳал қилиш учун курашдан иборат. Исроил Компартияси Фаластин қочоқлари проблемасини адолатли ҳал қилиш тарафдори бўлиб чиқмоқда, бу халқнинг ўз ҳуқуқлари учун курашида бирдамлик билдирмоқда. Айни вақтда биз араб экстремист доираларининг ҳуружларини рад этамиз, чунки уларнинг ҳатти-ҳаракати масалани тинч ҳал этишга ёрдам бермайди. Биз ишчилар синфи, деҳқонлар, зиёлилар ва ёшлар орасида иш олиб бормоқдамиз ва бунда тинчлик учун, араб мамлакатлари билан Исроил ўртасида яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатиш учун курашда жамиятнинг барча соғлом кучларини бирлаштиришга интилмоқдамиз. Биз олиб бораётган сиёсат Исроилнинг ҳукмрон доиралари ва Исроил халқи — булар бир-биридан фарқ қилувчи тушунча эканлигини доимо эътиборга олади. Бизнинг партиямиз интернационализм йўлидан тоймайди, босқинчилик, камситиш ва сионизмга қарши курашдан қайтмайди. Биз бундан кейин ҳам меҳнаткаш омма ҳаётини яхшилаш учун курашаверамиз.

Биз ўз курашимизда СССРнинг Яқин Шарқдаги позициясидан катта ёрдам олмоқдамиз. Бу позиция бизнинг районимизда тинчлик ўрнатиш факторидир. Биз Совет Иттифоқининг бу сиёсатини халқимизга доимо тушунтириб келмоқдамиз унинг империализмга қарши характерини таъкидламоқдамиз. Шу билан бирга, халқаро коммунистик ҳаракатдан ва аввало Совет Иттифоқи Коммунистик партиясидан ёрдам ва мадад олмоқдамиз. КПСС билан алоқаларимиз бундан кейин ҳам самарали ривожланаверади.

Делегациямиз ҳамма аъзолари номидан, — деб сўзини якунлади ўртоқ Абу Рас, — ўз аҳил оиласининг 50 йиллигини нишонлаётган Совет Иттифоқи халқларига коммунизм қурилишида катта муваффақиятлар, инсоният тарихида янги даврни очган Ленин партияси билан бирдамлик ва жипслик тилайман».

Суратларда: (юқоридан) 1. Олтин юбилейга муносиб армуғон ҳозирлаётган Тошкент керамика заводининг илғор ишчиси Чўлпон Содиқов. 2. Республикамиз пойтахтидаги чарм-мўйна заводининг қоракўл териларини қайта ишлаш цехи фидокори Г. Камолов шогирди С. Сайидбековга ўз ҳунарининг сир-асрорларини ўргатяпти.

Ж. Тўраев фотолари.

ЁРДАМЧИ ВА МАСЛАҲАТЧИ

КПСС Марказий Комитетининг ҳафталик «Экономическая газета» газетаси халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ишлайдиган мутахассислар учун доимий ёрдамчи ва маслаҳатчидир. Газета саҳифаларида ёритилаётган материаллар орасида саноат, транспорт ва қурилишда хўжалик реформаси темаси муҳим ўрин эгаллайди. Ишлаб чиқариш корхоналарининг раҳбарлари, инженерлар, экономистлар ва илғор ишчилар газетада ўз мақолалари билан мунтазам қатнашиб турадилар.

Газетхонлар «Экономическая газета» саҳифаларида халқ хўжалиги тармоқларида илмий-техника тараққиёти масалалари, ишлаб чиқариш фондлари асосларидан фойдаланиш, янги техника ва технологияни жорий қилиш, маҳсулот сифатини ва чидамлилигини ошириш йўллари, янги машина ва жиҳозларни яратиш проблемаларига оид материалларни ўқишлари мумкин.

Газетада қишлоқ хўжалиги мутахассислари, планлаштириш ва иқтисод ишлари ходимлари учун колхоз ва совхозларда экономика ишларига оид материаллар мунтазам ёритиб борилади. Қишлоқлик газетхонлар унинг саҳифаларида ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва марказлаштириш, хўжалик ҳисоби, меҳнатни ташкил қилиш ва ҳақ тўлаш масалаларига оид мақолаларни ўқишлари мумкин. Шунингдек, газетада қишлоқ хўжалиги корхоналарида молия ва кредит тартиби, колхоз ва совхозларнинг хўжалик фаолияти анализига доир мақолалар ҳам босилади.

1973 йилда газета саҳифаларида хўжалик ҳисобига ўтган совхозларнинг иш тажрибаси, аграр-саноат кооперативлаштиришини ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларини моддий рағбатлантиришни такомиллаштириш каби темаларни ёритишга ҳам алоҳида эътибор берилади. Колхоз ва совхозлар ишлаб чиқаришни планлаштириш, дон, техника экинлари маҳсулотлари, гўшт, сут ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш резервларидан фойдаланиш ҳақидаги материаллар газета саҳифаларида мунтазам ўрин эгаллайди.

«Экономическая газета» газетаси «Экономика назарияси масалалари», «Иқтисод билимлари асослари», «Кадрларга иқтисодий билим бериш», «Хўжаликка партия раҳбарлиги», «Хўжалик реформаси амалда», «Техника тараққиётининг иқтисодий проблемалари», «Халқ хўжалигини бошқариш ва планлаштириш», «Иқтисодий ишлар тажрибасидан», «Директор минбари», «Мастер саҳифаси», «Меҳнатни илмий асосда ташкил этиш», «Қурилиш экономикаси», «Савдо ва маиший хизмат экономикаси», «Справка столи» каби доимий рубрикаларга эга. Ана шу рубрикалар остида КПСС иқтисодий сиёсатининг муҳим назарий проблемалари, коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш, халқ хўжалигининг турли соҳаларида хўжалик реформасини амалга ошириш, бошқаришнинг иқтисодий методлари, газетхонларнинг саволларига жавоб ва иқтисодий масалаларга оид консультациялар ва бошқа материаллар ёритилади.

«Экономическая газета» газетасига фақат «Союзпечать» органлари орқали 1973 йил учун чекланмаган миқдорда обуна бўлиш мумкин. «Экономическая газета» газетасига обуна бўлишни унутманг.

П. АНТОНОВ,
«Экономическая газета» газетасининг Ўрта Осиё бўйича мухбири.

ҲОСИЛ ЕРДА ҚОЛМАСИН

Ҳаммамиз она-Ватанга кўпроқ «оқ олтин» етказиб бериш иштиёқи билан яшаб меҳнат қиляпмиз, шуни деб ўт келса ўтиб, сув келса кечяпмиз. Ҳосилни етиштириш нечоғли машаққатли бўлса, уни вақтида йиғиб-териб давлат тайёрлов пунктларига етказиб беришдаги меҳнат ҳам бундан кам эмас. Лекин планлар тўлиб, мажбуриятлар бажарилгач, машаққатлар унутилиб кетади, қалбларда янги йил ҳосили иштиёқи туғён ура бошлайди.

Халқимиз 1972 юбилей йилида астойдил меҳнат қилиб, пахтадан юқори ҳосил етиштирди. Йиғим-теримни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан бошладик. Колхозчи-деҳқонлар жонбозлик кўрсатиб ишлади, машиналар ҳам тинимсиз ишлатилди. Биз асосий эътиборни пахтани тезроқ йиғиштириб олишга, сортни яхшилашга қаратдик. Мақсадга эришдик. Ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтариб, йиллик пахта тайёрлаш планини бажарганимизга анча бўлди.

Бироқ ҳали нишонга олган чўққига чиқолганимиз йўқ. Юбилей йилида гектаридан 40 центнердан пахта тайёрлаймиз, деганмиз. Шу мажбуриятни бажарганимиздагина зиммамиздаги шарафли бурчни ўтадик дея оламиз. Далаларимизда 40 центнерлик маррани эгаллашга етадиган ҳосил борми? Ҳамма пахтакорларимиз бу саволга бир овоздан ижобий жавоб қайтармоқдалар. Аммо улар шу ҳосилнинг бир қисми ҳали чаноқларда турганини ҳам эътироф этмоқдалар. Уни ким теради? Бу саволга ҳам «ҳосилни ўзимиз етиштирганмиз, ўзимиз терамиз», деб жавоб қайтармоқдалар. Уларнинг сўзи билан иши бир. Буни қуйидаги мисоллардан кўрса бўлади.

Машиналарда минг тоннага етказиб пахта терамиз деган эдик. Сўзимизнинг устидан чиқдик, машина терими планини ошириб ўриниладик. Лекин ҳали бирорта машина пайкалдан чиқиб кетгани йўқ. Тўғри, уларнинг иш унуми аввалгига нисбатан камроқ. Лекин хўжалик планини бажариб, социалистик мажбурият ҳисобига пахта топшираётган шу кунларда бир машинада икки-уч тоннадан «оқ олтин» терилиши катта гап. Иккинчидан, бу мисол далаларимизда ҳали ҳосил кўплигини исботлайди. Ўнта машина ишлаяпти. Роҳила Рўзимуродова, Ҳурмат Неъматова, Холмўмин Бердиқулов, Боймирза Болиев каби механизаторларимиз мавсум нормасини анча ошириб бажариб, шу кунларда ҳам ғайрат отига қамчи босяптилар.

Энди бошқа фактга кўз ташлайлик. Юбилей йилида хўжалигимиз бўйича гектаридан олинадиган ҳосилни 3-4 центнерга кўтармоғимиз керак. Ҳисоб-китобларга қараганда ҳали ҳар гектар ерда ўртача 5-6 центнер пахта бор. Уни нобуд қилмай териб олсак, мажбуриятни ҳам ошириб адо этамиз. Лекин фурсат қисқариб боряпти. Энди терим бошланган кезлардаги узун кунлар йўқ. Деҳқон ибораси билан айтганда, дўппини айлантиргунча қош қорайиб қоляпти.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамро Хидиров, Ленин орденли Баҳриддин Расулов, Ҳайдар Рўзиев, Тўра Жўраев, Розиқ Қодиров ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг пахтакорлари шу кунларда оширилган мажбурият ҳисобига пахта топширяптилар. Аммо ҳали планини бажармаган бригадаларимиз ҳам бор. Правление ва партия ташкилоти пахта тайёрлаш плани ва мажбуриятини бажарганларга ҳам, бажармаганларга ҳам бир хил талаб қўймоқда: теримда суръатни сусайтирманг, меҳнат интизомининг бузилишига йўл қўйманг, пахта давлат мулки, халқ бойлиги, уни тезроқ охирги граммигача йиғиб-териб олишни таъминланг!

Правление ва партия ташкилотининг чақириғига ҳамма лаббай деб жавоб бермоқда. Қалбида виждони, билагида кучи бор кишиларнинг ҳаммаси ҳозирги долзарб кунларда этак боғлаб пахта далаларида меҳнат қилмоқда. Механизаторларимиз фидокорлик намуналарини кўрсатмоқдалар. Ҳар бир теримчи хирмонга 50-60 килограмм пахта ёки 200 килограммдан 300 килограммгача кўсак топширмоқда. Биз сўнгги чаноқлардаги дурдона йиғиштириб олингунча суръатни сира сусайтирмаслик чораларини кўрмоқдамиз.

Яқинда бўлиб ўтган бир воқеани айтиб ўтмоқчимиз. Олим Ғойибов, Нортожи Бозоров, Элмон Суюнов, Мурод Ниёзов, Зулфиқор Раҳматов ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадалар колхозда пешқадамлар қатори пахта тайёрлаш планини бажардилар. Биз уларнинг хизматини юксак қадрладик. Лекин план тўлгунга қадар 5-6 процентдан пахта тайёрлаётган бригадаларнинг аъзолари суръатни бирдан бир ярим-икки процентга тушириб қўйдилар. Нега шундай бўлди, пахта йўқми? Шуни айтиш керакки, бу бригадаларнинг далаларида ҳали териб олинмаган пахта кўп. Гап шундаки, план бажарилгандан кейин интизом бўшаштириб юборилган, масъулият кучайтирилмаган. Масалани правление ва партия ташкилотининг қўшма йиғилиши муҳокамасига қўйдик, коммунистлардан ҳосил тақдири учун жавобгарлик талаб қилдик. Яна ҳамма баравар далага отланди, коммунистлар, комсомоллар, маҳаллий Советларнинг депутатлари иш бошида бўлиб, теримда авангардлик ролини ўйнай бошлади. Кунлик пахта тайёрлашда ижобий ўзгариш бўлди. Шуни айтиш керакки, бу йил баҳордаги об-ҳаво ноқулайликлари туфайли пахтамиз кечки бўлиб қолди, кўсаклар энди ёппасига очилди. Бундай кезда бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишлаш ҳаммамизнинг бурчимиздир. Район партия ва совет ташкилотлари пахтакорларимизни шунга чорлаяпти.

Юқорида айтилганидек, пахта давлатимизнинг катта бойлиги. Шунинг учун ҳам халқимиз уни «оқ олтин» деб атайди. Нон ҳам — нон, ноннинг увоғи ҳам нон. Шунга ўхшаш пахта ҳам пахта, унинг бир чаноғи ҳам пахта! Меҳнатимиз билан бунёдга келтирилган «оқ олтин»имизнинг бир граммини ҳам нобуд қилишга йўл қўймаслигимиз керак. Бунинг учун суръатни сусайтирмаслигимиз лозим.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган VIII пленуми юбилей йили қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилини тезкорлик билан йиғиб-териб олиш, айни кезда келгуси йил мўл ҳосилига мустаҳкам замин яратиш вазифасини қўйди. Бу биз колхозчи-деҳқонлар учун жуда тўғри йўл-йўриқдир. Ҳақиқатда уста деҳқон ҳали йилни якунламай туриб келаси йил тараддудини кўради. Шунда нишонга олган маррасига тўлиқмай етади. Колхозимиз меҳнат аҳли кузги дала ишларини пленум қарорлари асосида ташкил этмоқда. Пахта йиғим-терими конвейер усулида олиб борилялти. Эртаги, ўртаги экинлардан бўшаган ерлар шудгорланяпти. Яқин кунларда ғўзапояни йиғиб олишга киришамиз ва майдонларни шудгорлаймиз. Бу билан келгуси йил юқори ҳосилига дастлабки пойдеворни ўрнатамиз.

Колхозимиз пахтакорлари юбилей йилида она-Ватанга ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» етказиб бериш ҳақидаги социалистик мажбуриятни шараф билан адо этадилар. Бу, СССРнинг 50 йиллик тўйига тўёнамиз бўлади.

Эшназар АСҚАРОВ,
Хатирчи районидаги «Ўзбекистон» колхозининг раиси.

Чори ҚОДИРОВ,
Колхоз партия комитетининг секретари.

ЁЗУВЧИ МУЛОҲАЗАЛАРИ

ОХИРГИ ЧАНОҚ

Кеч куз. Саратонда япроқлардан либос кийиб, мевасини пиширган дарахтлар қиш қировига яланғоч бўлиб кирмоқда. Ариқлар суви пастга тушиб кетган. Ҳавода булутлар карвони кўпаймоқда. Тоғлар чўққиларига қор телпагини кийиб, қишлоқларга яқинроқ сурилиб келгандай. Тўлғоқдан қутулган далалар осуда. Жигарранг ғўзапояларда охирги чаноқлар кўзга чалинади. Асфальт йўлларда шу охирги чаноқ пахтаси ёйиб қўйилган, сушилкаларда шу охирги чаноқ пахтаси қуритилмоқда.

Охирги чаноқ!

Ғалвир сувдан кўтарилди ҳисоб. Энди дўппини бундай ёнга олиб қўйиб, ишимиздаги ютуқ ва нуқсонлардан, тажрибаларимиздан сўзласак бўлар. Гапни об-ҳаво шундай қийин келган бу йилги шароитда ҳам осмонўпар хирмон яратган пахтакорларимизнинг ўзларидан эшитсак:

Мусажон ШЕРБЎТАЕВ (Қува район партия комитетининг биринчи секретари):

— Мўл ҳосил етиштиришдек, уни эрта пишириш ҳам деҳқоннинг ўзига боғлиқ. Ҳозир пахтакорнинг иши жуда мураккаблашиб кетди. Агротехника, ирригация, мелиорация, химизация... Буларнинг ҳаммасини бир-бирига уйғунлаштириб олиб бориш керак.

Қува деҳқонлари охирги чаноққа кўз тикиб қолмаслик учун катта тадбирларни амалга оширмоқдалар. 21 минг гектар пахтазоримиздан 1969 йил 23 центнердан ҳосил олинган эди. Ўтган йил 29 центнердан. Бу йил 30 центнердан ошди. Зовурлар реконструкция қилинди. Қирқ километр узунликдаги Жанубий Фарғона канали бетонлаштирилди.

Пайкалларни яхлитлаштиришга алоҳида эътибор беряпмиз. Еримизга ер қўшилади, механизацияга кенг йўл очилади. 1975 йилгача ҳамма пайкалларни яхлитлаштириб чиқамиз. Кичиги 15, каттаси 62 гектарли бўлади. Бир туп катта тут дарахти остида 1 сотих ер ётади, ахир! Шунда 273 минг туп тут дарахти кўчирилади. Янгидан 1,5 миллион туп кўчат экилади. Тўрт йилда эски тутларнинг ўрнини босиб, олдингидан ҳам кўпроқ барг беради.

Пахтачиликда мелиорация қандай катта ўринни эгаллашини ҳамма билади. 884 километр узунликдаги зовурларимиз бор. Бу йил яна 1 миллион куб метрли тупроқ ишлари бажарилади. Сарижўға коллектори орқали зах сувларни оқизиб юборамиз. 113 та вертикал қудуқлар қазилди. Бу тадбирлар ҳам ҳосилдорликни оширишга, пахтани тезроқ етилтиришга ёрдам берди.

ФАРҒОНА область совхозлар трестининг бошлиғи **Аҳмадали Ризаев** ҳам бу фикрларни маъқуллади:

— Фарғона совхозлари камқувват, карталари кичик, механизацияга мослашмаган колхозлар негизида ташкил этилди. Деҳқончилик маданиятининг юксалтирилиши натижасида янги хўжаликлар қаддини ростлаб олди, ҳосилдорлик кўтарилди, даромад ошди. Масалан, «Бешариқ» совхозининг «Октябрь 40 йиллиги» бўлими пахтакорлари 33 центнердан ҳосил кўтаришди. Илгари бу ерлардан 7 центнердан, энг кўпи 12 центнердан ҳосил олинган. Ирригация ва мелиорация ишларининг яхши йўлга қўйилиши, деҳқончилик маданиятининг юксалиши, хўжалик ҳисоби асосида ишлашга ўтилиши туфайли «Комсомол», «Хонобод», «Ғанибод» совхозлари ҳам тез юксала бошлади. Ҳозир областнинг 40 процент пахтасини шу совхозлар беряпти. Ўтган йил пландаги ўн миллион сўм ўрнига 18,5 миллион сўм соф фойда олдик. Бу йил ундан ҳам кўпроқ фойда оламиз.

Даромад ошган сайин ишчиларнинг фаровонлиги ҳам янада яхшиланмоқда. Совхозларнинг маркази обод шаҳарчани эслатади. Ҳозирги деҳқон ҳар томонлама камол топган, унинг билими, диди, интилишлари ўсиб кетган. Охирги чаноққа кўз тикиб ўтирадиган эмас, баҳордаёқ куздаги хирмонлар силсиласини режалаб, ўшанга эришадиган деҳқон.

ИЗБОСКАН район партия комитетининг биринчи секретари Узоқбой Саримсоқов асли агроном, деҳқон фарзанди. Машҳур «Савай» совхозининг директори бўлиб ишлади. Область партия комитетида секретарь бўлди. У Избоскан районига келиши билан пахтачиликдаги ишларни кенг механизациялашга эътиборни кучайтирди.

— Механик-ҳайдовчи Ҳуринисо Отақўзиева бир кунда 30 тонна пахта терди. 600 кишининг ишини қилди! — деди Узоқбой. — Шу сабабли биз ҳар ким ўз ишини қилсин, ўқувчи ўқисин, ишчи ишласин, деҳқон пахтасини ўзи йиғиштириб олади, деймиз.

Йигирма центнер ҳосил берган ерларнинг ҳосилини ўттиз центнерга чиқариш осон. 30 центнерга бир центнер қўшиш қийин. Чунки ҳосилдорлик чўққига чиққан. Избосканнинг шароити ана шундай эди. Одамлар шу ҳосилга ўрганиб қолган. Теримни механизациялаштирайлик-десак, одамлар ҳосил пасайиб кетади, деб ҳадиксирашади. Ишчи кучи етарли, шундай ҳам териб оламиз, дейишади.

— Йўқ, — дедик. — Болаларга, қарияларга, далага чиқ, этак тутиб пахта тер, демаймиз. Биргина Ҳуринисо қиладиган ишга олти юз кишини овора қилиб қўймаймиз, дедик. Механизация йўлини танладик.

Ерларни айландик. Машина теримига мосласа бўлади. Лекин сув чиқмайди. «Ўзбекистон» колхозининг Тўхтасин Раҳмонов бошлиқ бригадаси даласига бордим. Баҳорда. Чигитни даланинг энига қаратиб экипти.

— Нега бўйига қаратиб экмайсиз? Машина теримига яхши бўларди.

— Сув юрмайди.

— Тўғри. Лекин узунасига экаверинг. Кўндалангига эгат олиб, ўқ ариқлардан суғорасиз. Барибир схемангиз 60х60 ку, — дедим.

— Маъқул! — деди бригадир. Шундай қилиб экди.

Шу бригадага ҳамма колхозларнинг раислари, бригадир, агрономларни чақирдик. Ҳаммаси ўз кўзи билан кўргач, ишонди. Лекин шунда ҳам айрим бригадирлар: «қийналиб юраманми, сув чиқаролмай. Ҳар йил бажариб келяпманку планни» деб эскичасига экди. Янги усулда чигит экканлар қийналди бироз. Сувчилар ўрганди, даланинг ҳавосини олди, кўзи пишди. Теримга ўн бешинчи сентябрда тушиб, планни 10 октябрда бажарди ҳаммаси. Эскичасига чигит экқан бригадаларда терим ўттиз-қирқ кунга чўзилиб кетди. Одамлар охирги чаноқлардаги пахтани ёмғирда теришди. Қийналишди. Бригадирнинг гирибонидан олишди:

— Нега бизни шарманда қилиб қўйдинг?

Шунча қийналиб даромадни кўпроқ олишса майли эди. Ҳам сих, ҳам кабоб куйди. Қўлда тергандан кейин харажат кўпаяди-да. 1 тонна пахтани қўлда терганга 47 сўм тўланади. Шу миқдордаги пахта машинада терилса 7 сўм 40 тийин кетади. Буларнинг ҳаммаси пахтанинг таннархига бориб қўшилади-да.

Бу йил пахта яхши пишгач дефолиация қилдик. 18-20 сентябрда теримга тушдик. Бу пайт водийдаги олди районлар планини ўттиз-қирқ қилиб қўйган эди. «Избосканликлар пахтани қорда қолдиради» деганлар ҳам бўлди. Механизация туфайли планни водийда биринчи, 9 октябрда бажардик. Ҳосил биринчи сортга топширилди. Даромад ошди. Теримдан қўли бўшаган колхозчилар мева терди, ем-хашак жамғарди. Бу ҳам даромад. 3 сўм ўрнига 5 сўмдан олди меҳнат кунига. Машинанинг баракати бу ҳам. Ҳосилдорлик ҳам камайиб кетмади, кўтарилди, 37 центнерга етди. Ўтган йил машина терими ҳисобига пахта таннархининг арзонлашишидан районнинг даромади 7 миллион сўм ошди. Бунинг фақат иқтисодий эмас, маънавий устунликлари ҳам бор. Оппоқ қордек тўла бункерни тележкага ағдараётган механизаторнинг ҳорғин юзидаги табассумни этак тутиб, ёмғирли кунда охирги чаноқларни тераётган теримчи юзидаги ташвишга солиштириб кўринг... «Октябрь 50 йиллиги» совхозидан Қўчқорбой Эргашев 630 тонна, Ҳуринисо Отақўзиева 425 тонна, Марғуба Бўстонова 300 тоннадан кўпроқ пахта теришди. Менга машина беринг, деб келаётган йигит-қизларнинг сони тобора кўпайиб боряпти. Қишлоқларимизда «оилавий экипаж»ларнинг вужудга келаётгани қувонарли янгилик...

ХЎЖАОБОД районидаги «Россия» колхози беш йил сурункасига планини бажармади. Қўшни «Ленинград» колхозининг раиси, андижонлик машҳур деҳқон Жўра полвон Ғойибовнинг ўғли Холмат полвон Жўраевни олдин райкомга, сўнг область партия комитетига чақиришди:

— Хўжаобод ерлари қанча ҳосил бераолади?

— Бизлар ўттиздан ошириб оляпмизку.

— Нега «Россия» 15-16 центнер ҳосил беради?

— Ерга қарашмаганда. Ҳамма нарса ер атрофида айланади. Ер катталашмаса — машина киролмайди, ҳосил паст, таннархи баланд бўлади.

— Шу колхозга борасиз бўлмаса, раис бўлиб. Ерлари қўриқ бўлиб кетган. Иснод Хўжаобод ерларидан ўн беш центнер ҳосил олиш...

Холмамат полвон ЖЎРАЕВ (Хўжаобод районидаги «Россия» колхозининг раиси):

— Отам, асил деҳқон бир шапалоқ бўлса ҳам ер топади, дейдилар. Биз бир парча эмас, бутун-бутун бригадаларга ер топдик. Пайкалларни яхлитлаштирдик. Пахтани адрга чиқариб, ўрнига беда экяпмиз. Охунжон Султонов бригадаси суғориш қийин бўлган адирдан 37 гектар янги ер очди. Планини бажарди. Колхозимиз пландаги 4300 тонна ўрнига олти минг тонна пахта топширди. Ҳосилдорлик бир йилда 13,5 центнер кўтарилди. Деҳқонга ишониш керак. Деҳқон ўзи қилаётган ишининг қутлуғ бўлишига ишониши керак...

Район партия комитетининг биринчи секретари Жўра Ҳасанов ҳам суҳбатимизга қўшилди:

— Раҳбарга ҳам боғлиқ кўп нарса. Кишилар унга ишонса орқасидан эргашади. Холмамат ака ўзи яхши деҳқон, боғбон. Талабчан, меҳрибон, адолатли раис. Ўзи бир йилда иккита этик йиртмаса, ишладим, демайди.

Колхознинг обод қишлоқлари, осмонўпар хирмонлари, дид билан қурилган шийпонлари, клублари, бадавлат хонадонларини кўриб биз секретарнинг гапида жон борлигини сездик.

Бектош РАҲИМОВ (Андижон область партия комитетининг биринчи секретари):

— Планларимизни бажардик, биласизлар. Пахта ҳосилининг 97 процентини биринчи сортларга топширдик. Даромадимиз яхши. Андижонда аҳоли жуда зич. Ишчи кучи етарли. Тўқимачилик комбинати қуришни мўлжаллаяпмиз. Катта. Ёпиқ цехларининг ўзи 66 гектар майдонни эгаллайди.

Пахтачиликка келсак, бу соҳада ҳам янгиликларимиз бор. Олий Совет сессиясида химикатлардан қандай фойдаланиш ҳақида гапирган эдим. Ўтган йил областда биттагина «ОВХ-14» маркали машина бор эди. Бу йил юзта шунақа машина билан ғўза дориланди. Экинни самолётлар билан дорилаш кескин камайди. Айрим хўжаликлар бирон гектар экинзорларини ҳам самолёт билан дорилатганлари йўқ. Масалан, Избоскан районидаги «Партия XXII съезди» колхози. «ОВХ-14» унумдор машина. Бир кунда 30 гектаргача майдонни ишлай олади. Соғликка зарар етказмайди. Унинг иқтисодий фойдаси ҳам катта. Самолёт билан бир гектар ерга дори сепишга тўрт сўм сарфланса, у билан бир сўм сарфланади, холос.

Областимиз деҳқонлари об-ҳаво қийинчиликларига қарамай, мўл ҳосил етиштирдилар, уни тез териб олдилар. Бунга ерларни вақтида сифатли шудгор қилганимиз, пайкалларни яхши текислаб, гербицидлардан оқилона фойдаланиб, машиналарга кенг йўл очганимиз туфайли эришдик. Партия ва ҳукуматимизнинг пахтакорларга қилаётган катта ғамхўрлигидан руҳланган Андижон меҳнат аҳли кўтаринки руҳ билан, завқ-шавқ билан меҳнат қилди.

НАМАНГАН областининг Чуст районида баҳордагина эмас, ҳатто айни ёзда ҳам жала ёғиб, дўл тушиб туради. Ҳавоси салқин. Лекин чустликлар пахтани эрта етилтириб, пишириб, планларини областда биринчилар қатори бажардилар. Райондаги «Партия XXII съезди» совхози коллективи 1070 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35,6 центнердан ҳосил кўтарди. Тошлоқдаги «Коммунизм» колхози аъзолари ҳам тоғ ёнбағирларидан мўл ҳосил олдилар.

С. КАРИМОВ (Чуст район партия комитетининг биринчи секретари):

— Чуст чиндан ҳам дўл, селнинг макони. Қайта чигит экмаган йилимиз йўқ. Дўл ғўзани эмас, дарахтларни ҳам яп-яланғоч қилиб кетарди. Ҳа, кетарди... Бунинг ҳам йўлини топдик. Районимизда Қишлоқ хўжалик министрлигининг дўлга қарши курашувчи экспедицияси бор. Тоғдан экинзорларимиз устига ёпирилиб келадиган дўл ёғдирувчи булутларни тўпга тутади. Дўл ўрнига ёмғир ёғади. Қатқалоқ кўп бўлади.

Охирги чаноқми? Биз пахтани тез етилтириш учун асосан парваришга катта эътибор берамиз. Экинни енгил сувлаб, тез-тез культивация қиламиз. Тупроқ қизийди. Экин тез ривожланади. Шу сабабли ҳаво пастроқ бўлса ҳам бизда қишгача кўм-кўк бўлиб ётадиган кўраклар камроқ бўлади. Охирги кўсакларни териб олмасанг кўнглинг хижил бўлади...

Талант Охунов (Наманган областидаги «Учқўрғон» совхозининг бош агрономи):

— Пахтани эрта етилтириш учун экинни Чуст усулида суғордик. Олти кун ўрнига уч кун сув ташладик. Ўн саккиз кун ўрнига ҳар ўн уч кунда бир марта культивация юритдик.

Бу йил экинларимиз иссиқликни нормадагидан 190-200 даража кам олди. Қирқ саккиз кун қаттиқ шамол эсиб, ғўзаларни «ҳоритди». Деҳқонларимиз меҳнат билан, омилкорлик билан енгдилар бу қийинчиликларни. Ягана ўн кун олдин қилинди. Чеканка ҳам. Чарчаган ерларга кўпроқ маҳаллий ўғит солинди. Сўнг яна бир нарсани пайқаб олдик. Чигит 90 сантиметр кенгликда экилган ерларнинг пахтаси 60 сантиметрда экилган ерларникидан ўн кун олдин пишди. Шу сабабли 2800 гектар майдондан мажбуриятдаги 27,5 центнердан ҳосил териб олдик. 58 та машина ишлади. 90 процент ҳосилни терди. Биз кўз тикадиган охирги чаноқ ҳам қолмади ҳозир далада...

Ўлкамизда кеч куз.

«Оқ олтин» тоғларининг силсиласи қорли тоғларга уланиб кетган. Далалар осуда. Охирги чаноқ! У кишини мулоҳазаларга, катта гурунгга чорлайди. Айтсин, ҳар ким дилидагини айтсин, деҳқоннинг гурунги фойдали, дегандек охирги чаноқ аччиқ куз шамолида тебраниб турибди.

УЙҒУН,
Назир САФАРОВ,
Зоҳиджон ОБИДОВ,
Самар НУРОВ.

Фарғона — Андижон — Наманган.

Тошкент метроси жадал суръатлар билан барпо этиляпти. Серғайрат қурувчилар ойлик ва квартал иш графикларини муддатида уддалашяпти. Суратларда: (юқоридан пастга) 1. Кўпчиликка ибрат кўрсатиб меҳнат қилаётган проходкачи-слесарлар Г. Шадрин, А. Кулагин, П. Бондаренко ўртоқлар; 2. «Муқимий» станциясида тоннель ковлаш.

А. Тўраев фотолари.

Ахборот

ЎЗБЕКИСТОН

НАМАНГАН

Маблағ сарфламасдан

Область саноатининг кенжа корхоналаридан бири — машинасозлик заводи ташкил этилганига ўн йил тўлди. Шу давр ичида корхонада халқ хўжалиги учун зарур бўлган электр штабеллёр, узеллар, задвижка каби маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ўн йил мобайнида давлат капитал маблағи сарфламасдан корхона қуввати уч баравардан зиёд оширилди. Ишлаб чиқаришнинг ички резервларидан оқилона фойдаланиш, хўжалик ҳисобини тўғри жорий этиш туфайли муваффақиятга эришилди.

Техника тараққиёти хосияти

Мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган нотўқима материалларнинг 15 процентдан зиёдроғи «Беш йиллик» фабрикаси ҳиссасига тўғри келади. Ўтган беш йилликда фабрика тўла реконструкция қилинди ва технология жараёнларини механизациялаштиришда дадил қадам ташланди.

Эскирган, камунум машиналарни янгисига алмаштириш яхши самара беряпти. Бу йил ишлаб турган машиналарнинг 9 таси «АЧВ 180—2» маркали агрегатлар билан алмаштирилди. Ҳар бири соатига 54 метр маҳсулот берадиган янги агрегатлар йил охирига қадар бир миллион 49 минг метр нотўқима газлама ишлаб чиқариш имконини берди. 1972 йил давомида 20 мастер ёрдамчиси, 20 таровчи-боғловчини янгича хизмат зонасида ишлашга кўчириш мўлжалланган. Бу тадбирнинг амалга оширилиши туфайли иш ҳақи фондидан йилига 42 минг 600 сўм тежалади.

Қимматли таклиф

2- пахта тозалаш заводининг бош механиги Владимир Аксёновнинг рационализаторлик таклифи областдаги бошқа заводларда ҳам амалга оширилмоқда. Илгари толанинг нормадан ортиқча қуруқлиги туфайли тойларга белгиланган оғирликдаги маҳсулотни жойлаб бўлмас, оқибатда пландан ташқари темир йўл вагонлари талаб қилинарди. В. Аксёновнинг таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилгач, ҳар бир той толанинг оғирлиги 5-10 килограммга оширилди. Бунинг учун ижодкор механик тола узатувчи механизмга сув пуркагич ўрнатди. Эндиликда пресслаш агрегатига ўтадиган тола нормадаги намликка эга бўлиб, пресслаш ишлари осон, хавфсиз бажариляпти.

А. МАДУМАРОВ,
Р. ҒАФУРОВ.

Деҳқон бўлсанг шудгор қил!

Республика областларида кузги шудгорлашнинг бориши тўғрисида 1972 йил 13 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ҳайдалган майдон (минг гектар ҳисобида) учинчи стун — планнинг бажарилиш проценти.

Хоразм	4,3	35,9
Тошкент	67,8	31,1
Сирдарё	71,1	26,3
ҚҚ АССР	11,1	23,7
Наманган	27,3	19,0
Самарқанд	28,2	11,7
Фарғона	10,5	7,7
Андижон	13,2	6,8
Бухоро	9,0	5,0
Сурхондарё	5,6	4,0
Қашқадарё	5,2	3,7
Республика бўйича	253,2	14,8

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲУСНБУЗАРЛАР»

Газетамизнинг шу йил 29 октябрь сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетон юзасидан Октябрь район Совети ижроия комитети қуйидагиларни маълум қилди: фельетон район ижроия комитетининг мажлисида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўғри. Район ижроия комитетининг ободонлаштириш бошқармаси ҳаққоний танқид қилинган. Текширишда шу нарса аниқландики, ободонлаштириш бошқармасининг ташқи ободонлаштириш конторасн кейинги вақтда иш графигини бузиб келган, фаррошларни ўзларига бириктирилган кўчаларда эмас, балки бир жойга тўплаб группа қилиб ишлатиб, нотўғри йўл тутмоқда. Натижада кўпчилик кўчалар супурилмай қоляпти, чанг-тўзон кўтариляпти. Бу ҳол аҳолининг норозилигига сабаб бўляпти.

Иш графигини бузганлиги, фаррошларни ўзбошимчалик билан группа усулида ишлатганлиги, уларнинг иши устидан назорат қилмаганлиги ва оқибатда районнинг айрим территорияларида антисанитария ҳолати вужудга келганлиги учун санитария-тозалаш мастери А. Каримовга виговор эълон қилинди.

Район территориясининг санитария ҳолатини яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланди.

ТЎҒРИ ТАЛАБ

Текширишда хатда кўрсатилган фактлар асосан тасдиқланди. Ҳақиқатан ҳам ҳозирги вақтда «Октябрь 50 йиллиги» совхози 4-бўлимининг Фрунзе участкасида телефон, водопровод, чойхона йўқ. Хонадонлар радиолаштирилмаган. Кўчаларга электр чироқлари ўрнатилмаган.

Район партия комитети ва район ижроия комитети буни ҳисобга олиб, совхоз дирекцияси билан биргаликда конкрет тадбирлар белгиладилар ҳамда уни амалга оширмоқдалар. Телефонлаштириш, радиолаштириш ва кўчаларга электр чироқлари ўрнатиш шу йилнинг охиригача тугалланади. Ҳозир мавжуд электр линияси реконструкция қилиняпти.

Участканинг марказида чойхона қуриляпти. Йўлга шағал тўшаш тугалланди. Участкада артезиан қудуғи бор. Совхоз Ўзбекистон ССР Совхозлар министрлигининг «Узгипросельхозводстрой» лойиҳалаш институтига водопровод тармоғини лойиҳалаш юзасидан буюртма берди. Водопровод тармоғи қуришни 1973 йилнинг январида бошлаб юбориш мўлжалланяпти. Фрунзе участкаси орқали автобус маршрутини жорий этиш чоралари кўриляпти.

Участка аҳолисига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, ободончилик ишларининг аҳволи қониқарсизлиги ҳақида совхоз ишчиларидан олинган ва текшириш ҳамда чора кўриш учун Избоскан район ижроия комитетига юборилган хатга ана шундай жавоб олинди.

Оламда НИМА ГАП

ЯНГИ ХАБАРЛАР

● ССРНИНГ ШОНЛИ 50 ЙИЛЛИГИГА

● АГРЕССОРЛАРНИНГ ВАҲШИЙЛИКЛАРИ

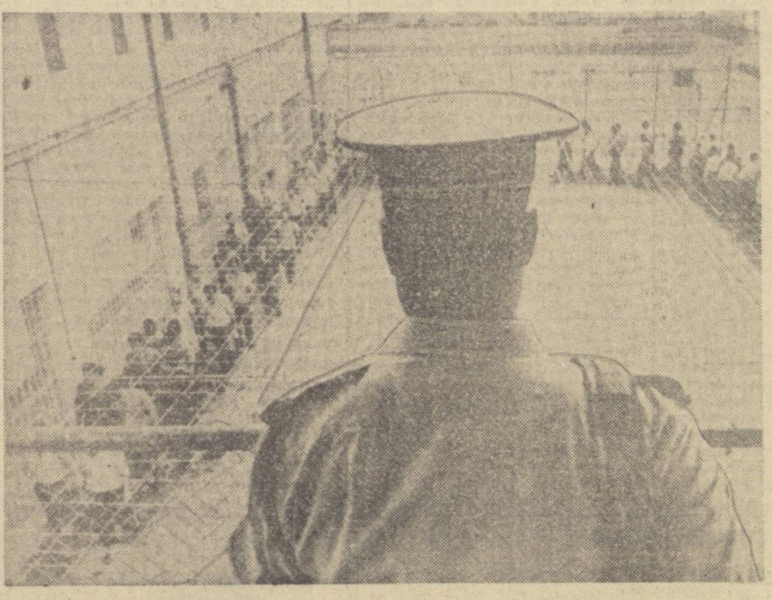

Исроил маъмурлари босиб олинган ерлардаги араб аҳолисининг қаршилигини бостириш учун ваҳшиёна усулларни қўллашдан ҳам қайтмаётирлар.

Улар салгина гумонсиралган ҳар бир араб ватанпарварини турмаларга ёки концлагерларга ташламоқдалар, маҳбусларни чексиз қийноқларга дучор этмоқдалар. Суратда: ўз она ерларида тиканли сим орасига тушган араб ватанпарварлари.

ТАСС фотохроникаси.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

БУРГАСДА ЯНГИ КОМБИНАТ

Бургасда ҳозир қурилаётган ёғочни қайта ишлайдиган янги комбинат 30 гектар майдонни эгаллайди. Комбинат йилига 17 миллион левлик маҳсулот беради.

Янги корхона бошқа шу хилдаги корхоналардан юқори унумли техника ва технология, ишлаб чиқаришнинг поток линиялиги, кўплаб ишлаб чиқариш жараёнларининг автоматлаштирилганлиги билан ажралиб туради. Комбинатнинг мебель цехи мамлакатдаги йирик цехлардан бири бўлади. Бургасдаги ёғочни қайта ишловчи комбинат Болгарияга СССРдан келтириладиган ёғоч-тахта ҳисобига ишлайди.

ВЕНГЕР МЕТАЛЛУРГЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Бу йил Венгрия металлургия саноатида маҳсулот ишлаб чиқариш ўтган йилга нисбатан 4,3 процент, машинасозлик саноатида эса 8,5 процент кўпайди. Венгрия Халқ Республикаси металлургия ва машинасозлик саноати министри Дьюла Хоргош мамлакат металлургия ва машинасозлик корхоналари раҳбарларининг Будапештда бўлиб ўтган кенгашида шуларни айтди. Министр Венгрия Халқ Республикаси машинасозлик маҳсулотининг социалистик мамлакатларга экспорти 18 процент ошишини хабар қилди.

ИЛМИЙ СЕССИЯ

Ўсимликларни зараркунандалардан ҳимоя қилиш, мелиорациянинг замонавий методлари, дон экинларининг янги навларини жорий этиш, чорва молларни боқишнинг индустриал методлари — бундан 25 йил муқаддам қишлоқ хўжалигида бошланган ҳамкорликка кўра СССР билан Польша мутахассислари ҳозир олиб бораётган биргаликдаги ишларининг баъзи бирлари шулардан иборат. Польша Фанлар академияси ташкил қилиб, Варшавада бўлиб ўтган илмий юбилей сессия ана шу самарали ҳамкорлик якунларига бағишланди. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг вице-президенти В. Д. Панников қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида илмий-техника тараққиёти тўғрисида қилган доклади учрашув қатнашчиларида катта қизиқиш туғдирди.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

Прага яқинидаги Влтава деган жойда жойлашган «Ческе Лоденице» Чехословакия кемасозлик заводининг меҳнатчилари СССР ташкил этилганлигининг яқинлашиб келаётган 50 йиллиги байрами шарафига Совет Иттифоқига маҳсулот етказиб бериш йиллик планини 15 декабрга қадар бажариш ва пландан ташқари яна битта ер қазувчи машина етказиб бериш тўғрисида тантанали мажбурият олдилар.

Бу кемасозлик корхонаси ташкил этилганига 20 йил тўлди. Эллигинчи йилларнинг бошида денгизга чиқишига йўл бўлмаган Чехословакияда халқ хўжалигининг бу соҳасини яратиш мумкинми, деб қизғин тортишувлар бўлган эди. Лекин вақт ЧССР да кемасозлик равнақ топа олганлигини кўрсатди.

Бу йил Прагадаги кемасозлик заводи Совет Иттифоқига соатига 2500 кубметр ер қазиш қувватига эга бўлган 240 та ер қазувчи машина етказиб беради. Ер кавлайдиган ва кам тонналн юк кемалари заводнинг асосий маҳсулоти ҳисобланади. Завод экспортининг қарийб 70 процент маҳсулоти Совет Иттифоқига юборилмоқда.

САМАРАЛИ ФАОЛИЯТ

Руминия Социалистик Республикасида илмий-текшириш фаолиятини ривожлантириш ва такомиллаштиришга, илмий янгиликларни ишлаб чиқаришга тез жорий этишга катта аҳамият берилмоқда. Халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—75 йилларга мўлжалланган планига мувофиқ ана шу мақсадлар учун 18 миллиард лей ажратилади, илмий-тадқиқот кадрларининг сони эса 1975 йилга бориб 1970 йилдагига нисбатан қарийб икки баравар кўпаяди.

Руминия олимларининг кучғайрати материалларни сарф қилишни қисқартиришга, янги технология жараёнларини ишлаб чиқишга, қиммат баҳо ва камёб материаллар ўрнида ишлатилувчи материалларни қидириб топишга ва шунга ўхшаш бошқа проблемаларга қаратилган. (ТАСС).

СОВЕТ САНЪАТИ ВИСТАВКАСИ

ПАРИЖ. (ТАСС). ЮНЕСКО бош конференциясининг бу ерда ўтказилаётган сессияси ўз ишини давом эттирган кунларда ана шу ташкилот биносида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган ҳозирги замон совет тасвирий санъати виставкаси очилди.

Россия Федерацияси, Украина, Белоруссия, Грузия, Озарбайжон, Литва, Молдавия, Латвия, Қирғизистон, Арманистон, Эстония, Узбекистон ва бошқа совет республикалари аҳил оиласининг намояндалари бўлган рассомлар, ҳайкалтарошлар ва графикларнинг кўплаб асарлари виставкага қўйилган.

ЮНЕСКОнинг Бош директори Рене Майо виставка ташкилотчиларига ташаккур билдирди. Бу виставка, деди у, буюк воқеа — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги арафасида совет тасвирий санъати тўғрисида ёрқин тасаввур беради.

Бадиий виставка билан айни бир вақтда ЮНЕСКОнинг марказий залида СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган совет кинофильмлари кўрсатила бошланди.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

МУҲИМ ҲУЖЖАТ

ГДР билан ГФР ўртасидаги муносабатларнинг асослари тўғрисидаги шартнома 8 ноябрь куни Боннда дастлабки тарзда имзоланганлигини Европа жамоатчилиги зўр мамнуният билан кутиб олди. Турли мамлакатларнинг матбуоти ва турли сиёсий маслакдаги газеталар бу шартноманинг муҳим аҳамиятини уқтириб, уни СССР ва ПХРнинг ГФР билан тузган шартномалари ва Ғарбий Берлин хусусидаги тўрт томонлама битим сингари ҳужжатлар билан бир қаторга қўймоқда. Польшада чиқадиган «Трибуна люду» газетаси дастлабки тарзда имзоланган бу шартномани «Тинч Европани барпо этиш йўлида, қитъамиздаги муносабатларни тўла-тўкис стабиллаштириш йўлидаги бир босқич» деб таърифлайди. ГФР канцлери В. Брандт шартномани «урушдан кейинги тарихимиздаги бурилиш нуқтаси», «душманлик даврига чек қўядиган ва ҳамкорлик даврини очадиган», «ГФР билан ГДР ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш йўлини тозалайдиган» ҳужжат деб атади.

Дарҳақиқат, шу шартномага мувофиқ ГДР билан ГФР «тенг ҳуқуқлилик асосида бир-бирлари билан нормал яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатадилар», «иккала давлат ҳар бирининг ички ва ташқи ишлардаги мустақиллиги ва эркинлиги»га асосланиб иш кўрадилар, «ўз ўрталаридаги мавжуд чегаранинг ҳозир ҳам, келажакда ҳам даҳлсизлигини тасдиқлайдилар».

Ана шуларнинг ҳаммаси Бoннинг илгариги «бутун Германия номидан бир ўзи вакиллик қилиш» ҳуқуқи тўғрисидаги даъвосига чек қўяди ва машъум «Хальштейн доктринаси» барбод бўлганлигини юридик жиҳатдан мустаҳкамлайди. «Иккита Герман давлати мавжудлигини шартномани дастлабки тарзда имзолаш маросими расмий равишда тасдиқлади», — деб ёзади Францияда чиқадиган «Орор» газетаси. Ҳар иккала давлатнинг келажакда БМТга кириши тўғрисида ГДР билан ГФР ўртасида мактублар айирбошланганлиги улар ўртасидаги музокараларнинг муҳим натижаси эканлигини кўрсатади.

АҚШ: ПРЕЗИДЕНТ ҚАЙТА САЙЛАНДИ

Америка Қўшма Штатларида 7 ноябрь куни президент сайлови ўтказилди. Ҳозирги президент Р. Никсон демократик партия номзоди Ж. Макговерн устидан катта ғалаба қозониб, ғолиб чиқди. Никсон сайловда қатнашган сайловчиларнинг 61 процент овозини олган бир пайтда, сайловчиларнинг атиги 38 проценти унинг рақибини ёқлаб овоз берди.

Обзорчилар сайлов натижаларини анализ қилиб, Никсоннинг ғалабаси Америка сайловчиларининг республикачилар партияси сайлов олди программасини афзал кўрганликларини асло билдирмайди, деб таъкидламоқдалар. Чунки демократлар билан республикачиларнинг программалари кўп жиҳатдан бир-бирига ўхшаш эди.

Хўш, Никсоннинг бу қадар салмоқли ғалаба қозонганлигини нима билан изоҳлаш мумкин?

Кўпчилик кузатувчиларнинг фикрича, кейинги вақтларда АҚШ ташқи сиёсатида содир бўлган силжишлар ва аввало Совет — Америка муносабатлари яхшилана бошлаганлиги сайловда Никсоннинг жонига оро кирди. Американинг кенг жамоатчилиги Совет Иттифоқи билан Америка ўртасидаги бир қанча битимларни мамнуният билан кутиб олди. Бу битимлар халқаро кескинликни юмшатишга ёрдам берганлигини ҳамма эътироф қилмоқда.

Сайлов олди кампаниясининг марказида турган Вьетнам проблемаси ҳам сайлов натижасига муҳим таъсир ўтказганлиги шубҳасиз. Демократлар номзоди Макговерн урушни тўхтатиш тўғрисида ваъда бериб юрган бир пайтда президент Никсон сайлов арафасида гарчи Вашингтон имзолашни ҳамон пайсалга солаётган бўлса-да, урушни тўхтатиш тўғрисида ВДР билан келишиб олинган битимни қайта-қайта эслатди. Лекин ана шундай битимга эришилганлигининг ўзи сайловчиларнинг кайфиятига таъсир қилди, сайловчилар Никсон ҳукумати ўз зиммасига олган мажбуриятларни бажариши керак, деб ҳисобламоқдалар.

Ниҳоят, президент лавозими учун курашда республикачилар ихтиёридаги жуда катта молиявий ва тарғиботчилик воситаларини, Никсонни қўллаб-қувватлашга аҳд қилган йирик капиталнинг мададини, шунингдек ҳокимият жиловини ўз йўлида ушлаб турган номзоднинг жуда катта имкониятларини ҳам ҳисобга олмасдан бўлмайди.

Хуллас, президент сайлови тамом бўлди. Лекин Америкадаги кўпчилик проблемалар ҳал бўлмай турибди. Миллион-миллион американиклар янги маъмуриятдан сайлов арафасида республикачилар берган ваъдаларни бажаришни кутмоқда.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ КОПЕНГАГЕН. Данияда бир ой давомида ўтказилган коммунистик матбуот фондига маблағ тўплаш кампанияси муваффақиятли тугади. Кампания мобайнида 745 минг крон тўпланди. Бу Дания коммунистлари ўтган йили тўпланган маблағдан 100 минг крон кўпдир.

◆ БРАЗИЛИА. Бразилиянинг четдан олаётган қарзи ўсиб бормоқда. Сўнгги етти ой ичида бу қарз яна 363 миллион доллар кўпайди. Ҳозирги вақтда Бразилиянинг ташқи қарзи 7,6 миллиард долларга етди.

◆ БУЭНОС-АЙРЕС. Аргентина адабиётининг социал-тарихий аҳамияти жиҳатидан энг йирик асари бўлган «Мартин Фиерро» поэмаси нашр этилган куннинг 100 йиллигини нишонлашга Аргентинада кенг тайёргарлик кўрилмоқда. Таниқли адиб ва сиёсий арбоб Хосе Эрнандес томонидан ёзилган бу поэма жаҳоннинг кўпгина тилларига, шу жумладан рус тилига ҳам таржима қилинган. (ТАСС).

Нарх-наво ошмоқда

БУЭНОС-АЙРЕС. Боливияда энг зарур буюмларнинг нархи тез ошиб бормоқда. Бу эса халқаро валюта фондининг талабига биноан шу йил октябрь ойининг охирида песо 66 процентдан кўпроқ девальвация қилинганлиги натижасидир. Ла-Пасда турли саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари 25 процент қимматлашди. Шу муносабат билан Боливия меҳнаткашлари ва касаба союзлари ҳукуматдан иш ҳақини кўпайтиришни талаб қилмоқдалар. Бироқ, маъмурлар ана шу ҳаққоний талабларга репрессиялар билан жавоб қайтармоқдалар, касаба союз активларини турмаларга ташламоқдалар.

(ТАСС).

ФУТБОЛ

АБДУРАИМОВ — ГАЗЕТАМИЗ СОВРИНДОРИ

Узингизга маълумки, «Совет Узбекистони» газетаси СССРнинг 50 йиллигига бағишлаб, «Пахтакор» командасининг мавсумни якунловчи тўпини киритган ўйинчисига мукофот таъсис этган эди. Утган шанба куни пахтакорчилар Кутаиси шаҳрида торпедочилар билан охирги ўйин ўтказишди. Пахтакорчилар майдонга ўринбосарлар составини тушириб, 0:2 ҳисобида ютқазган бўлсаларда, ёш ва истеъдодли ўйинчиларни асосий состав ўрнида синаб кўрилишида бу муҳим аҳамиятга эга. Шундай қилиб, газетамизнинг мавсумни якунловчи ўйинчига бериладиган мукофоти бундан илгариги учрашувда охирги тўпни киритган Биродар Абдураимовга берилди.

Ҳар бир оиланинг, ҳар бир коллективнинг ишчан ва ўзини кўрсата билган аъзоси бўлади. Биродар Абдураимов ҳам ана шундай йигитлардан. Унинг ҳужжатларида номи Биродар деб расмийлаштирилган. Лекин бобоси неварасини эркалаб Эркин деб атар экан. Бу ном унинг ўртоқларига, жўраларига, қолаверса мухлисларига ҳам ёқиб қолган. У исми жисмига ярашиқ йигит чиқиб қолди. Футболчи сифатида майдонда ўзини эркин ҳис қилади. Ўйин вақтларида бутун истеъдоди ва маҳоратини команданинг манфаатларига бўйсиндира билади. Сирасини айтганда, унинг довруғини ошириб юборган, кўп ёш ўйинчилар намуна олаётганликларининг сабаби ҳам шудир.

Б. Абдураимов — 15 йилдан буён масъулиятли мусобақаларда қатнашиб юрган ва кези келганда совринлар олган талантли футболчиларимиздан бири. У ўттизинчи баҳорини нишонлаш арафасида. СССР спорт мастери унвонига муносиб кўрилган футболчи. Мамлакатимиз ёшлар терма командаси ва олимпиадачилар терма командаси составида қатор чет эл турнирларида қатнашиш шарафига муяссар бўлган. Италия, Болгария, Польша, Румыния, Ливан, Жанубий Америка футбол майдонларида маҳоратини кўрсатган. «Пахтакор» командаси составида эса Индонезия, Камбоджа, Греция, Афғонистон, Эрон, Италия футболчиларининг дарвозаларига хавф солган.

Уни дастлаб футболчиликка даъват этган ва истеъдодини англаган Тошкентнинг «Спартак» болалар командаси тренерлари Д. Казанцев билан Тошмуҳаммедовлар бўлишган. Улар қўлида футбол маҳорати сирларини ўрганди ва ҳужумчилик жиҳатларини камолга етказа борди. Кейинроқ пахтакорчилар футбол мактабида Биродарга С. Арутюнов ва А. Тошпўлатов устозлик қилишди. Москванинг «Спартак» ва ЦСКА командаларида сал муддат ўйнаганлигини ҳисобга олмаганда, Биродар 1959 йилдан буён пахтакорчилар бағрида.

Эндиликда Биродар Абдураимов командамизнинг кўрки бўлиб қолди. Коллективнинг ҳар бир муваффақиятига у ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда. Лекин ўзи буни қуйидагича талқин қилади:

— Бу йил тўп киритишда рекорд натижага эришдим. Бироқ ана шу киритилган тўпларда менинг озгина ҳиссам бор. 11 метрлик 8 та тўпни ҳисобга олмаганда, қолган бошқа тўпларнинг дарвозаларга киритилишида командадош оғайниларимнинг ҳиссаси кўп бўлди.

Биродарнинг бу фикрига қўшиламиз. Футбол — коллективчиликни ёқтирадиган ўйин. Майдонда бир киши ҳеч нима қилолмайди. Ҳар бир футболчи ўз участкасида муносиб хизмат кўрсатса, шерикларини қўллаб-қувватлаб турсагина команда кўзлаган мақсадига эришади. Бу йил худди шундай бўлди. «Пахтакор» олий лигадан тушиб, биринчи лига командалари даврасида дастлаб мардона ўйин кўрсата олмади. Команданинг устози В. Соловьёв аҳволни тузатиш учун ўринли чора-тадбирлар кўра билди. Коллективнинг кўзга кўринган ҳужумчилари Тўлаган Исоқов ва Анатолий Лисаковскийлар жароҳатланиб сафдан чиқиб турган вақтларда Вячеслав Дмитриевич Соловьёв майдонга сира иккиланмай ёш ва истеъдодли ўйинчиларни туширди. 17 ёшли В. Фёдоров ва Л. Ходзипанагис дарров пахтакорчилар ансамблига тушиб олишди. Қовушиб, ҳатто олқишларга сазовор бўлиб ўйнашди. Шу тариқа коллективимизнинг ҳужум ҳалқаси мустаҳкамланди. Эндиликда «Пахтакор»ни Михаил Ан ва Юрий Ивановларсиз тасаввур қилиш қийин. Улар шуничалик коллективга киришиб кетдиларки, ярим ҳимоямиздан энди хотиржам бўлишимиз мумкин.

Биродар «киритган тўпларимда менинг озгина ҳиссам бор» деганида шуларни таъкидламоқчи бўлса ажаб эмас. Абдураимовдан ёш ўйинчилар ибрат олса арзийди. Унинг тўпни зарб билан тепиши, ҳужумда дадиллиги ва дарвозабонни чалғита билиш маҳорати бошқа кўп ўйинчиларда оз учрайдиган хислат. Футбол майдонида давр сураётганидан буён Биродар жарима тўпларини киритишда ном қозониб келмоқда. Ун беш йил мобайнида 11 метрлик тўплардан фақат иккитасинигина киритолмади. Олий лигада у жаъми 83 тўп киритган. Мана бу йил лигадош командалар даврасида энг яхши бомбардир саналди. Бир мавсумда 33 тўп киритди. Ҳисоблаб кўрсак, унинг бошқа командалар дарвозасига киритган тўплари 100 тадан ошиб кетди. Абдураимов Г. Федотов номли клубга аъзо бўла оладими? Ҳозирча бу фахрий клуб аъзолигига номзод ҳисобланади. Чунки унинг биринчи лигада киритган тўплари бу клубга аъзо бўлишда инобатга олинмайди. 1969 йили мамлакат чемпионатида энг яхши бомбардир саналиб, бир мавсумда 22 та тўп киритган ва «Труд» газетасининг мукофотини олган эди.

СССРнинг шонли 50 йиллиги нишонланадиган қутлуғ байрам арафасида Биродар Абдураимовнинг номи футбол мухлислари томонидан ҳурмат билан тилга олинмоқда. У ўйнаётган команда йил бошида олган мажбуриятини шараф билан бажарди. Олий лигага бир мавсумда чиқишни таъминлади. Биринчи ўрин билан олий лигага қайтиб, мамлакат чемпионатининг кичик олтин медалига сазовор бўлди. Бунда, албатта, шу команданинг талантли футболчиси Биродар Абдураимовнинг ҳам ҳиссаси бор.

У омадли йигит экан. «Помир» командаси билан Тошкентда бўлган ўйинда охирги тўпни киритган эди. Шу тўп команданинг мавсумни якунловчи тўпи ҳисобланди. Тожикистонлик футболчилар билан учрашув вақтида «Комсомолец Таджикистана» газетаси мукофотини олган футболчимиз мана бугун «Совет Ўзбекистони» газетаси совринига ҳам муносиб кўрилди. Бу мукофот Биродар Абдураимовни олий лигада Г. Федотов клубига аъзо бўлиб олишга, «Пахтакор»нинг ҳужум ҳалқасини янада мустаҳкамлашга, командада кўплаб ёш ўйинчиларга тажрибасини ўргатишга руҳлантиради деб ишонамиз.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

ЕР ҚИМИРЛАДИ

Ўтган якшанбада маҳаллий вақт билан соат 23 дан 58 минут ўтганда Тошкентда ер қимирлади. Унинг кучи 4,5 балл бўлди. «Тошкент» марказий сейсмик станциясининг берган маълумотига кўра, ер қимирлаш маркази республикамиз пойтахтидан 300 километр жанубий-шарқда — Олой тоғларида содир бўлган. Ернинг бу силкиниши, шунингдек, Андижон, Фарғона, Наманган ва Қўқонда 5 балл, Душанбада эса 4,5 балл билан сезилди. Зилзила марказида 8 балл куч билан ер қимирлади,

Э. ҲАЙИТОВ,
«Тошкент» марказий сейсмик станциясининг катта инженери.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи Ўзбекистон областларида ҳаво кам булутли келади, ёғингарчилик бўлмайди. Жануби-шарқдан секундига 10-15 метр тезликда шамол эсади. Унинг кучи Бекобод атрофида 25-30 метрга етади. Ҳарорат 13-18, жанубда 20 даража бўлади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли келса-да, ёғингарчилик бўлмайди. Шарқ томондан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсиб, 17-18 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 12.35 — Янгиликлар. 12.45 — «Костёр». 13.15 — Йўллар ҳар хил бўлади (бадиий фильм). 14.45 — Беш йилликнинг иккинчи йили. 15.15 — Концерт. 17.55 — ТОШКЕНТ. 18.00 — Телеқўғирчоқ театри. 18.30 — Миллионлар деҳончилик университети (Москва). 19.00 — Ғайратийнинг ижодий портрети. 19.45 — Ахборот. 20.00 — Халқаро панорама (Москва). 20.30 — Ун минут музика. 20.40 — Ахборот. 21.00 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 21.30 — Опа-сингил Ҳошимовaларнинг чиқиши. 22.00 — «Вақт». 22.30 — Билим — оммага. 22.50 — Икки қуён ортидан (бадиий фильм). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.50 — МОСКВА. 17.55 — Янгиликлар. 18.00 — Ўқувчилар учун концерт. 18.30 — Телефильм. 19.00 — Концерт. 20.00 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун (Тошкент). 20.30 — Спектакль. 22.00 — Новаторларнинг телевизион клуби (Тошкент). 22.30 — Спектаклнинг давоми. 23.10 — Концерт. 23.45 — Спорт кундалиги. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 20.20 — Композитор Султан Цинцадзе. 21.05 — Реклама. 21.15 — Тошкент янгиликлари.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/XIда Риголетто.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14/XIда АЛИШЕР НАВОИЙ (билетлар сотилган), 15/XIда Парвоз.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14/XI Кумуш тўй.

КИНО

19лар комитети — САНЪАТ САРОЙИ, «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Аёллар ва берсальерлар — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ижорск батальони — НАВОИЙ номли, «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Кун қисқа, йўл олис — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Қопқон (тоқ соатларда), Европалик келин (жуфт соатларда), «ДРУЖБА».

Аввал сен ур, Фреди! — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Олтин зирак — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

СССР НЕФТНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ВА НЕФТЬ ХИМИЯСИ САНОАТИНИНГ ТЕХНИКА-ИҚТИСОДИЙ ТАДҚИҚОТЛАР МАРКАЗИЙ ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (ЦНИИТЭнефтехим)

СССР нефтни қайта ишлаш ва нефт химияси саноати маҳсулот ва буюмларининг тармоқ каталогига

ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛМОҚДА

Каталог 4 қисмдан иборат бўлиб, уларнинг ҳар бири ҳажмига қараб бир ёки бир неча томни ўз ичига олади.

I қисм. Нефтни қайта ишлаш, нефть химияси, сланецларни қайта ишлаш маҳсулотлари.

II қисм. Синтетик каучук саноати маҳсулотлари.

III қисм. Шина саноати буюмлари.

IV қисм. Резина, латекс ва асбест буюмлар.

Каталог алмаштириладиган, унификация қилинган паспорт-варақаларда нашр этилади. Бу эса амалдаги информация-справка материалларини оператив равишда янгилаб туриш ва уларни системага солинган ҳолда сақлаш имкониятини беради.

Паспорт — варақалар металл тутқичлари бўлган махсус қаттиқ муқова-папкаларда сақланади. Бу папкалар обуначиларга юборилади.

Ташкилотлар (корхоналар) ва айрим кишилар бутун каталогга, унинг айрим қисмларига ёки айрим томларига обуна бўлишлари мумкин.

Проспектлар учун ЦНИИТЭнефтехимнинг тарқатиш бўлимига мурожаат қилинсин: Москва, Б-140, Краснопрудная кўчаси, 31- уй, телефон 264-06-56.

Низомий номли Тошкент Давлат педагогика институти ректорати, партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари институт филология факультети умумий тилшунослик кафедрасининг мудири, филология фанлари доктори, профессор

Саид УСМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Узбекистон ССР. Министрлар Советининг Ишлар бошқармаси ходимлари коллективи аппаратнинг масъул ходими Турсун Абдураимовга синглиси

Ортиқа АБДУРАИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ. Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 267. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64697. Р. 03809.